

grudzień 2024 • Nr 4 (92) • Ukazuje się od 1990 r. • PL ISSN 1509-5657

gazeta

IASTKOWSKA

samorządowo
- społeczna

Gmina
Jastków

HEJ KOLEĘDA, KOLEĘDA

O malowaniu
i sztucznej inteligencji

> 4-5

O edukacji
gminnej

> 12-21

O funduszach
sołeckich

> 28-29

Uchwały Rady Gminy Jastków

Uchwały podjęte na VI sesji Rady Gminy Jastków w dn. 27 września 2024 r.:

UCHWAŁA NR VI/35/2024 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 27 września 2024 r. w sprawie wyrażenia zgody na odpłatne nabycie nieruchomości gruntowej położonej w miejscowości Dąbrowica gm. Jastków.

UCHWAŁA NR IV/36/2024 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 27 września 2024 r. w sprawie przyjęcia regulaminu korzystania z Klubu Aktywności Mieszkańców w Marysinie

UCHWAŁA NR VI/37/2024 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 27 września 2024 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XVI/117/2020 Rady Gminy Jastków z dnia 31 stycznia 2020 r. w sprawie ustalenia wysokości opłat za pobyt dziecka w żłobku samorządowym „Akademia Malucha” w Jastkowie

UCHWAŁA NR VI/38/2024 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 27 września 2024 roku w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości obowiązujących na terenie gminy Jastków w roku 2025

UCHWAŁA NR VI/39/2024 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 27 września 2024 r. w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2024 - 2036.

UCHWAŁA NR VI/40/2024 Rady Gminy Jastków z dnia 27 września 2024 roku w sprawie zmian uchwały budżetowej na 2024 rok.

Uchwały podjęte na VII sesji Rady Gminy Jastków w dn. 25 października 2024 r.:

UCHWAŁA NR VII/41/2024 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 25 października 2024 r. w sprawie zmiany uchwały Nr LXI/533/2024 Rady Gminy Jastków z dnia 23 lutego 2024 roku w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania, szczegółowych warunków przyznawania usług sędzijskich, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich oraz sposobu rozliczania wykonywania takich usług

UCHWAŁA NR VII/42/2024 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 25 października 2024 r. w sprawie przyjęcia przedsięwzięcia do realizacji oraz złożenia wniosku o dofinansowanie dla zadania pod nazwą „Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej im Bolesława Prusa w Płuszcowicach”

UCHWAŁA NR VII/43/2024 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 25 października 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany „zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Jastków - część I - obszary położone w obrębach geodezyjnych: Józefów-Pociecha, Piotrawin I, Piotrawin II, Panieńszczyzna i Jastków” ze zm.

UCHWAŁA NR VII/44/2024 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 25 października 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany „zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Jastków - część II - obszary położone w obrębach geodezyjnych: Smugi, Snopków, Kolonia Natalin, Marysin, Barak, Dębówka” ze zm.

UCHWAŁA NR VII/45/2024 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 25 października 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany „zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Jastków - część III - obszary położone w obrębach geodezyjnych: Tomaszowice, Płuszcowice, Płuszcowice Kolonia, Dąbrowica” ze zm.

UCHWAŁA NR VII/46/2024 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 25 października 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany „zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Jastków - część IV - etap A - obszary położone w obrębach geodezyjnych: Tomaszowice Kolonia, Moszna, Moszna Kolonia, Miłocin, Ożarów” ze zm.

UCHWAŁA NR VII/47/2024 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 25 października 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany „zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Jastków - część V - obszary położone w obrębach geodezyjnych: Ługów, Moszenki, Sługocin, Sieprawki Kolonia, Sieprawice” ze zm.

UCHWAŁA NR VII/48/2024 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 25 października 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Jastków ze zm.

UCHWAŁA NR VII/49/2024 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 25 października 2024 r. w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2024 - 2036

UCHWAŁA NR VII/50/2024 Rady Gminy Jastków z dnia 25 października 2024 roku w sprawie zmian uchwały budżetowej na 2024 rok.

Uchwały podjęte na VIII sesji Rady Gminy Jastków w dn. 29 listopada 2024 r.:

UCHWAŁA NR VIII/51/2024 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 29 listopada 2024 r. w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta przyjmowanej do obliczenia podatku rolnego na 2025 rok.

UCHWAŁA NR VIII/52/2024 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 29 listopada 2024 r. w sprawie określenia wysokości rocznych stawek podatku od środków transportowych obowiązujących na terenie gminy Jastków na 2025 rok.

UCHWAŁA NR VIII/53/2024 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 29 listopada 2024 r. w sprawie zmiany uchwały nr LII/428/2023 Rady Gminy Jastków z dnia 28

kwietnia 2023 roku w sprawie zarządzenia poboru podatków i opłat w drodze inkasa, określenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso.

UCHWAŁA NR VIII/54/2024 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 29 listopada 2024 roku w sprawie zmiany uchwały Nr XXVI/192/2016 Rady Gminy Jastków z dnia 18 listopada 2016 roku w sprawie wprowadzenia zwolnień od podatku od nieruchomości na terenie gminy Jastków.

UCHWAŁA NR VIII/55/2024 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 29 listopada 2024 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.

UCHWAŁA NR VIII/56/2024 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 29 listopada 2024 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XLVIII/343/2018 Rady Gminy Jastków z dnia 31 sierpnia 2018 r. w sprawie przyjęcia planu nadzoru nad żłobkami, klubami dziecięcymi oraz dziennymi.

UCHWAŁA NR VIII/57/2024 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 29 listopada 2024 r. w sprawie wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych gminy Jastków.

UCHWAŁA NR VIII/58/2024 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 29 listopada 2024 roku w sprawie: zmiany uchwały Rady Gminy Jastków Nr XV/113/2000 z dnia 22 września 2000 roku w sprawie nadania nazw ulic w miejscowościach Marysin, Natalin i Panieńszczyzna.

UCHWAŁA NR VIII/59/2024 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 29 listopada 2024 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości.

UCHWAŁA NR VIII/60/2024 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 29 listopada 2024 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki tej opłaty dla nieruchomości, na których zamieszkuje mieszkańcy.

UCHWAŁA NR VIII/61/2024 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 29 listopada 2024 r. w sprawie określenia sposobu ustalania wysokości opłat dodatkowych i opłaty manipulacyjnej, ceny za usługi przewozowe w publicznym transporcie zbiorowym o charakterze użyteczności publicznej na obszarze gminy Jastków.

UCHWAŁA NR VIII/62/2024 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 29 listopada 2024 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego.

UCHWAŁA NR VIII/63/2024 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 29 listopada 2024 r. w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2024 - 2036.

UCHWAŁA NR VIII/64/2024 Rady Gminy Jastków z dnia 29 listopada 2024 r. w sprawie zmian uchwały budżetowej na 2024 rok.

Szanowni Mieszkańcy

Kalendarzowa zima coraz bliżej, a w gminie czas uroczystości i planów na przyszłość. Coraz krótsze i ciemniejsze dni wyraźnie przypominają nam, że rok 2024 zmierza ku końcowi. Najmłodszy z utęsknieniem wypatrują pierwszych płatków białego puchu, a nastoletni miłośnicy sportów zimowych zaczynają przygotowania do sezonu. Tymczasem dorosli, jak widać na stacjach obsługi, wymieniają opony i dostosowują się do nadchodzących warunków pogodowych. Tradycyjnie grudzień to okazja do zabaw mikołajkowych i radosny czas oczekiwania na święta Bożego Narodzenia i Nowy Rok.

Uroczyste obchody Święta Niepodległości

Minione dni w naszej gminie obfitowały w ważne wydarzenia związane z obchodami 11 listopada. W ramach gminno-parafialnych uroczystości Święta Niepodległości, mieszkańcy mieli okazję uczestniczyć w wyjątkowym programie. Centralnym punktem obchodów było odsłonięcie Pomnika Nieznanego Żołnierza na cmentarzu parafialnym w Jastkowie. Po uroczystej mszy świętej wystąpił Zespół Pieśni i Tańca „Dąbrowica”, a następnie odbył się pochód na Cmentarz Legionistów. Tam, wspólnie z wójtem gminy Garbów, złożono wieńce i odśpiewano hymn narodowy.

To jednak nie jedyne wydarzenia patriotyczne. Spotkania i uroczystości odbyły się również w Dąbrowicy oraz Tomaszowicach, za co serdecznie dziękujemy wszystkim uczestnikom. Takie inicjatywy są wyrazem głębokiego patriotyzmu i hołdu dla naszych przodków, którzy oddali życie za wolność ojczyzny.

Podziękowania dla nauczycieli i pracowników socjalnych

Nie możemy też zapominać o ważnych świętach, takich jak Dzień Edukacji Narodowej. To pracownicy oświaty kształtują postawy młodego pokolenia i wspierają jego rozwój każdego dnia. Równie istotne jest Święto Pracownika Socjalnego, które przypomina o ciężkiej i często niedocenianej

organizację wiejskich imprez, zamiast inwestować w infrastrukturę. W skali gminy składającej się z 25 sołectw jest to ponad 100 tys. zł (!) Radni, podczas wspólnego objazdu gminy, wskazywali kluczowe potrzeby inwestycyjne, a także mieli okazję lepiej zapoznać się z topografią i infrastrukturą oraz planowanymi działaniami. Wciąż trwają prace nad nowym planem ogólnym, do którego wprowadzenia zostaliśmy zobligowani. Ostatnie zmiany, które były podejmowane na sesjach Rady Gminy, dotyczą części opisowej i uściślenia przepisów dotyczących zabudowy bliźniaczej.

W minionym czasie nastąpiła również zmiana na stanowisku przewodniczącego Rady Gminy. Panią Magdalenę Olszak, której serdecznie dziękujemy za dotychczasową pracę, zastąpił pan Marek Okoń. Życzymy mu powodzenia w pełnieniu nowej roli.

Szanowni Państwo, zbliżające się święta Bożego Narodzenia to czas refleksji i radości. Mieszkańcom oraz pracownikom wszystkich gminnych instytucji pragnę złożyć najserdeczniejsze życzenia zdrowych, spokojnych i rodzinnych świąt, a także szampańskiej zabawy sylwestrowej. Niech w Państwa domach zagości radość, miłość i spokój, a każdy dzień przynosi nowe powody do uśmiechu i satysfakcji. Niech nasza gmina nadal się rozwija dzięki wspólnej pracy i zaangażowaniu nas wszystkich. Razem możemy uczynić naszą gminę jeszcze lepszym miejscem do życia! Niech zdrowie i życzliwość towarzyszą nam każdego dnia! Wszystkiego najlepszego!

Nowe inwestycje i wyzwania

Obecnie trwają prace nad budżetem na rok 2025. To skomplikowany proces, wymagający pogodzenia dotychczasowego rozwoju z realizacją nowych inicjatyw. Cieszy nas zakończenie budowy drogi w Jastkowie oraz oficjalne otwarcie nowoczesnego przedszkola w Snopkowie, które jest milowym krokiem w kierunku podnoszenia standardów edukacji.

Jednak wciąż nie brakuje wyzwań. Problemy z własnością gruntów pod budowę dróg, czy niedoszacowanie inwestycji przez wykonawców, opóźniają realizację niektórych projektów. Wbrew wszelkim trudnościom dążymy do poprawy infrastruktury, chociaż potrzeb jest więcej niż dostępnych środków. Dlatego nieustannie dziwią decyzje niektórych sołectw, które wolą przeznaczyć wspólnotowe zasoby, czyli fundusze sołeckie, głównie na

REDAGUJE ZESPÓŁ:

gazeta
JASTKOWSKA

Ewa Dziadosz
(dziadosz.ewa@gmail.com),

Helena Skomorowska, Teresa Kot, Magdalena Zarzeka,
Eliza Pielacha, Marcin Abramek, Kamil Ziółkowski

nakład numeru: 2 000 sztuk

www.jastkow.pl; gazeta@jastkow.pl

Rozmowa z Heleną Skomorowską

O malowaniu i Sztucznej Inteligencji

Ewa: Co jest sztuką w czasach, gdy mogę polecić programowi graficznemu, aby zrobił ilustrację?

Kobieta w czerwonym kapeluszu, odchodząca w stronę zachodzącego słońca, ulicą po deszczu...

Helena: Pięknie zinterpretowałaś ten obraz. Będę cię cytować. Powiedziałaś dokładnie to, co miałam na myśli malując. Szczegół techniczny jeszcze - kapelusz posłużył mi jako punkt zbieżności linii. Namalowałam go akrylami, choć od ponad 10 lat maluję farbami olejnymi.

Ewa: Czyli pisząc prompta dla Sztucznej Inteligencji powinnam dodać jeszcze to polecenie i kod na kolor czerwony #FF0000 oraz kody wszystkich innych kolorów. Obawiam się, że „mój” obrazek tak wyglądałby przy twoim, jak drukowany pejzaż z jeleniem przy „Sarnach w lesie” Gustava Courbета. Jednak mój byłby darmowy, a twoje hobby jest kosztowne. Powiesz jak bardzo?

Helena: To prawda. Malowanie jest kosztowną pasją. Jak kupuję farby, pędzle itp., a potem widzę, że obraz „ręcznie malowany na płótnie” ktoś w Internecie wystawia za śmieszne pieniądze zastanawiam mnie jak to się opłaca. 1 tubka dobrej farby olejnej (firmy Van Gogh) kosztuje około 20 zł. Sukienka i kapelusz kobiety z mojego obrazu to mieszanka co najmniej 5 barw. Koszt warsztatów malarskich, na które chodzę od kilku miesięcy - 70 zł za 1,5 godziny itd. Nie o koszt tu jednak chodzi, a o przyjemność, którą daje mi tworzenie. Malowanie to radość, idealny sposób spędzania czasu, wciągające zajęcie. To przyjemność, szczególnie jeśli widzę na płótnie to, co chciałam tam umieścić albo odkrywam nowe kształty i kolory czy efekty, których nie przewidziałam. Zdarza mi się zauważyć mijający dzień dopiero, gdy znikna światło.

Biblioteka, zapraszając do oglądania wystawy napisała, że malowanie jest jedną z moich pasji. Rzeczywiście mam ich sporo. Książki, ogród i cały szereg różnych technik rękodzielniczych – maluję bombki bożonarodzeniowe, robię przeróżne inne ozdoby, np. z pasków papieru (quilling), dziergam gwiazdki, serwetki, obrusy, robię anioły z usztywnionego powertexem

płótna i wiele innych drobiazgów. Nie będę wymieniać, bo jest tego sporo. Od 11 lat chodzę z kijkami z moją przyjaciółką. Chyba już wrosłyśmy w krajobraz, bo jak idę sama ludzie pytają gdzie koleżanka. Do tego uwielbiam góry i staram się każdego roku pochodzić po turystycznych szlakach. No i uczę języka polskiego. To również pasja, dlatego nie zrezygnowałam z lekcji po przyjęciu funkcji dyrektora. W klasie wszystko zależy ode mnie, w kierowaniu szkołą już niekoniecznie.

Ewa: Zostawmy więc zajęcia dla przyjemności, porozmawiajmy o powinnościach profesjonalnych: co sądzisz o wykorzystaniu programów komputerowych, a zwłaszcza Sztucznej Inteligencji w edukacji, jako nauczyciel w randze dyrektora szkoły?

Helena: To trudne pytanie. Uważam, że nie mamy bezpośredniego wpływu na zmiany w otaczającym nas świecie, a przynajmniej na część z nich. Zgodnie z teorią pierwszą reakcją na zmianę jest opór. Świat wokół zmieni się jednak tak czy inaczej, z nami lub bez nas. Kiedy władze oświatowe wymyśliły, że warunkiem awansu zawodowego nauczycieli

będzie znajomość technologii komputerowej i umiejętność stosowania jej w pracy z uczniem sądziłam, że jest to dla mnie próg nie do pokonania. Dziś nie wyobrażam sobie życia bez ICT. Podobnie jak wszyscy wokół zostawiłam na pastwę kurzu encyklopedie, leksykony i słowniki, a w razie potrzeby sięgam do Wikipedii i zasobów wiedzy w sieci. Pytasz jakie jest moje zdanie jako nauczyciela i dyrektora szkoły – no cóż – to dla mnie nowe zjawisko, o którym na razie wiem niewiele, ale zakładam, że wkrótce dowiem się czy i jak wykorzystać AI w szkole.

Ewa – Każdy nowy filar cywilizacji budzi niepokój i określany jest jako zagrożenie. Luddycy, czyli angielscy robotnicy z przełomu XVIII i XIX w. niszczyli maszyny, jako główną przyczynę niskich płac i bezrobocia. Sztuczną Inteligencję trudno walnąć pałką, ale dzięki mediom społecznościowym można straszyć nią, jak szczeniakiem. Boisz się?

Helena: Rzeczywiście zetknęłam się z niejednym pomysłem na horror z AI w roli głównej... Słyszałam nawet, że jej twórca przestrzega przed przejęciem świata przez maszyny. Nie wiem tylko który, bo

przecież jeden „ojciec”, czyli angielski matematyk Alan Turing zmarł w 1954 roku, a inny - amerykański informatyk John McCarthy w 2011. Mówimy o inteligencji maszyn, która (jak zresztą dowodzi test Turinga) tak naprawdę nie jest niczym więcej niż inteligencja twórców (ludzi). Trafnie zestawiałaś ten współczesny strach z reakcją luddystów. To, że nie można jej „walnąć pałką” jeszcze podkreśla lęk. No cóż – podobno boimy się nieznanego. Jaki stąd wniosek – poznajmy AI, a może przestaniemy się jej bać. Co do szczepionek to już dla mnie zagadka. Nie rozumiem ludzi ryzykujących życie w czasach, kiedy na większość chorób można się zaszczepić.

Ewa: Jakies dwie dekady temu mówiło się, że kompetencjami niezbędnymi we współczesnym świecie są: korzystanie z programów komputerowych, znajomość języków obcych (angielskiego) oraz prawo jazdy. Jakie umiejętności teraz pomogą w dobrym życiu absolwentom podstawówek?

Helena: Powiedziałabym, że umiejętność współpracy. W końcu współczesna AI to efekt pracy zespołowej. Jako pracodawca bardzo cenię umiejętności społeczne ludzi, z którymi pracuję. A jako polonistka

i miłośniczka literatury chciałabym, aby ceniona była erudycja. Obserwując dzieci i dorosłych widzę, że z tym jest coraz gorzej... Obsługa programów komputerowych to faktycznie prawie niezbędna umiejętność, ale już tak powszechna, że nikt o nią nie pyta, podobnie jak o to czy potrafimy chodzić lub mówić. Powiem przekornie, że w dobrym życiu pomogą proste i konkretne umiejętności. Kształcimy magistrów, wysyłamy dzieci do liceów ogólnokształcących, a potem miesiącami szukamy szklarza, dekarza, hydraulika. Nie rozumiem dlaczego rodzice sądzą, że zmarnują dziecku życie, jeśli pozwolą mu zostać kucharzem czy fryzjerem. Potrzebujemy dobrych fachowców w bardzo wielu dziedzinach. Co to jest jednak dobre życie - oczywiście prócz tego, że temat do wielogodzinnej debaty?

Ewa: A ty, co chciałabyś dostać pod choinkę?

Helena: Skąd nagle takie pytanie? A... bo święta?

Nie wiem co bym chciała dostać. A może wiem, ale tego, co naprawdę bym chciała nie daje się pod choinkę. Ba – nawet nie można tego kupić w sklepie.

Święta koczają mi się z rodziną, zapachem jabłek, cynamonu i grzybów, robieniem pierogów (podobno moje są najlepsze...) i ubieraniem choinki. Wymyśliłam w tym roku białe – niebieską. Sama robię ozdoby i to też część moich świąt, a raczej okresu przedświątecznego. Brokat jest wtedy na wszystkich ubraniach, ale na choince od lat rzadko wisi coś kupowanego w sklepie, poza światełkami i cukierkami.

EWA DZIADOSZ

Helena Skomorowska

– nauczycielka, od 19 lat dyrektorka szkoły w Tomaszowicach. Absolwentka filologii polskiej na UMCS w Lublinie i wielu studiów podyplomowych (filologia polska, bibliotekarstwo, plastyka, zarządzanie w oświacie, oligofrenopedagogika). Pochodzi z Podkarpacia. Od skończenia studiów związała się z Jastkowem, w którym podjęła pierwszą pracę, a w roku 1989 zamieszkała. Pracowała w szkole podstawowej w Jastkowie, w latach 1990-2004 w LO w Jastkowie, od 2006 r. w szkole w Tomaszowicach. Równolegle była przez 6 lat konsultantem w Powiatowym Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli, uczyła języka polskiego w zawodowej szkole rolniczej, koordynowała działania edukacyjne w projektach. Maluje od zawsze, ale pokazała swoje obrazy całkiem niedawno, publikując je na facebooku. Od 33 lat współredaguje „Gazetę Jastkowską” (jako sekretarz redakcji).

W bibliotece muzycznie i artystycznie

Pewne piątkowe popołudnie w jastkowskiej bibliotece przeniosły uczestników spotkania w krainę poezji i malarstwa. Zespół „Pokolenia” z Klubu Seniora w Jastkowie zaprezentował ciekawe interpretacje utworów m.in.

Adama Ziemanina, Edwarda Stachury, Marka Grechuty. A wszystko w otoczeniu pięknych prac malarskich autorstwa mieszkanki naszej gminy - Heleny Skomrowskiej, której wystawę właśnie w piątek otwieraliśmy. Pani Helena opowiadała o

swojej pasji, o tym jak powstają kolejne prace. Do tej pory tylko rodzina i najbliżsi znajomi wiedzieli o talencie malarskim artystki. W listopadzie mieliśmy możliwość obejrzenia jej prac.

MAGDALENA ZARZEKA

Noc bibliotek

Moc bibliotek – pod takim hasłem odbyła się uwielbiana przez dzieci ogólnopolska akcja Noc Bibliotek. Nasi młodzi czytelnicy po raz kolejny przekonali się, że w bibliotece oprócz wypożyczenia książek można się też świetnie bawić. W Jastkowie odbyło się wspólne czytanie książki pt. „Och! Książka pełna dźwięków”, biblioteczna gra terenowa oraz zabawa w kalambury. Babeczki dyniowe z pomarańczowym lukrem były hitem wieczoru. Bardzo

dziękujemy panu Bartkowi za pomoc w ich przygotowaniu.

Z kolei w filii bibliotecznej w Tomaszowicach było nie tylko plastycznie ale przede wszystkim kosmicznie. Uczestnicy obejrżeli film z ciekawostkami o gwiazdach i planetach, zrobili lunety i układ słoneczny a na koniec szukali ukrytych zagadek oraz obserwowali co kryje nocne niebo.

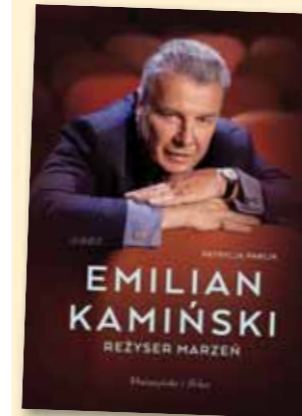
Również w naszym punkcie bibliotecznym w Marysinie została zorganizowana ju-

bileuszowa X Noc Bibliotek. Tego wieczoru nie zabrakło wspólnej zabawy przy zagadkach, kreatywnych gniotkach, kolorowych slimach oraz przepysznych babeczkach. Na koniec odbył się pokaz iluzji w wykonaniu magika Rafaello. To była niezapomniana noc a uśmiech gościł na każdej twarzy. Dziękujemy za obecność i widzimy się za rok.

S. BIEDACHA, E. ŁUKA,
B. MISZTAŁ - MAJEWSKA

Biblioteka poleca

„Emilian Kamiński. Reżyser marzeń” – Patrycja Pawlik

Dwa lata temu 26 grudnia 2022 roku po ciężkiej chorobie odszedł na niebiańską scenę Emilian Kamiński. Z pewnością Czytelnikom kojarzy się z różnymi postaciami filmowymi i teatralnymi, które grał. Dla mnie – to przede wszystkim Jerzy, szalony malarz z filmu „Szaleństwa panny Ewy”. Książka, którą polecamy to zapis ostatniej rozmowy z Emilianem Kamińskim, rozmowy która w zamyśle miała być pamiętką dla rodziny. Została nagrana i odłożona na półkę. Dopiero gdy Emilian Kamiński nie mógł już ukrywać swoich problemów zdrowotnych, jego żona Justyna Sieńczyło powróciła z pomysłem książki. Książka, która pokazuje, „iż można żyć w zgodzie ze sobą, kierując się w życiu pasją, która potrafi dodać skrzydeł; że warto doceniać najdrobniejsze rzeczy i chwile, a jednocześnie mierzyć wysoko w realizowaniu swoich marzeń”. Zapisana rozmowa została autoryzowana przez Emilianą Kamińską w ostatnich tygodniach jego życia.

W książce oprócz opowieści głównego Bohatera znajdziemy również wiele wspomnień o nim – jego najbliższych – żony Justyny Sieńczyło, siostry Doroty Kamińskiej, syna Kajetana Kamińskiego jak również przyjaciół i znajomych ze scen – Olafa Lubaszenko, Magdaleny Zawadzkiej, Wiktora Zborowskiego i wielu innych. Wspomnienia i opowieści uzupełniają liczne zdjęcia z archiwum Emiliana Kamińskiego. „W Polsce jest z tym wielki problem, że ocenia się na podstawie pozorów. Znam tylko kawałek czyjejś historii, a już oceniam człowieka, i to najczęściej negatywnie. Gdy ktoś będzie mnie oceniał, a każdy ma do tego prawo, to chciałbym, aby był łaskaw trochę się w moją historię wstuchać...” – Emilian Kamiński.

„Wigilia u Pętelków” – Barbara Supet

„Wigilia u Pętelków” to książka dla najmłodszych czytelników. Opowiada o tym jak rodzina Pętelków przygotowuje się do Wigilii. Poznajemy tu pięcioosobową rodzinę, psa Pirata oraz wyjątkowych gości: babcię i dziadka. Robi się spore zamieszanie, bo nie wszystko jest gotowe, a czasu zostało niewiele – trzeba dokończyć ubieranie choinki, nakryć do stołu, doprawić dania, udekorować pierniczki, wyprasować koszule... i zrobić jeszcze mnóstwo innych ważnych rzeczy. Dzieci też chcą pomóc w przygotowaniach, ale niepokoją się, czy w tej świątecznej krzątaninie nie przegapią wizyty Świętego Mikołaja. Książka wprowadza dzieci w magiczny klimat Świąt Bożego Narodzenia – stół wigilijny pełen potraw, choinka z ozdobami, prezenty, koledowanie i oczekiwanie na świętego Mikołaja. Dodatkową atrakcją są otwierane okienka, które pozwalają dziecku ćwiczyć orientację przestrzenną, sprawność manualną, ciekawość i spostrzegawczość. Polecamy do wspólnego, rodzinnego czytania.

„Uwierz w cuda” – Aleksandra Rochowiak

„Uwierz w cuda” to ciepła i poruszająca opowieść, która zabiera czytelnika w podróż pełną emocji. Amelia i Dawid są młodym małżeństwem, po przeprowadzce do małego miasteczka zaczynają nowy etap życia. Największym ich marzeniem jest założenie rodziny. Jednak rzeczywistość szybko krzyżuje ich plany i zmusza do mierzenia się z trudnościami. Autorka opisuje skomplikowane uczucia bohaterów: tęsknotę za rodzicielstwem, samotność czy poszukiwanie sensu życia. Małżonkowie żyją w małżeństwie pełnym miłości i szacunku, lecz czegoś im brakuje. Aby wypełnić pustkę Amelia zostaje wolontariuszką w pobliskim sierocińcu Domu przy Cichej, gdzie pomaga w okresie przedświątecznym i nie spodziewa się, że przebywanie z dziećmi tak bardzo poruszy jej serce i w minimalny sposób zapełni pustkę macierzyństwa. Moc świątecznej magii niespodziewanie dotyka też Dawida, który również pomaga w Domu przy Cichej. Mężczyzna nie daje po sobie poznać, że bliźniaki Staś i Krysia kradną jego serce. Jak na wpłynie na nich czas spędzony w Sierocińcu? Czy w Wigilię uwierzą w cuda? Czy ta noc odmieni ich życie na zawsze?

Książka daje nadzieję i pokazuje, że miłość, wsparcie bliskich i własna determinacja mogą pomóc przezwyciężyć nawet największe przeciwności losu. Spodoba się gustu zarówno miłośnikom ciepłych, świątecznych historii, jak i czytelnikom szukającym głębszych refleksji na temat życia, miłości i rodziny. To pozycja, która skłania do zastanowienia się nad własnymi wartościami i marzeniami.

Grupa artystyczna ze wsi Moszna

W skład grupy artystycznej ze wsi Moszna wchodzi pani z Koła Gospodyń Wiejskich, Kółko Rolnicze oraz dzieci i młodzież. To ludzie z dużą pasją, talentem i natchnieniem. Wszystko co robią, robią z ogromnym entuzjazmem, angażując się w działalność artystyczną propagującą tradycyjne pieśni, obrzędy i lokalną kulturę.

Reaktywowane Kolo Gospodyń i Kółko Rolnicze działają od 2011 r. W ramach ich działalności powstała świetlica wiejska z boiskiem do piłki nożnej, piłki koszykowej i placem zabaw dla dzieci, siłownia zewnętrzna oraz altana, służąca również za scenę. Panie z KGW pieką, gotują, zdobią przedmioty techniką decoupage (dekupażu) oraz tworzą niepowtarzalne rękodzieła.

Grupa bierze czynny udział w dożynkach, festynach i jarmarkach na terenie gminy Jastków i nie tylko. Wieś Moszna, dzięki występom artystycznym, ma nawet swój hymn „Jak się chce, to Moszna”, którego tekst i muzykę napisał w 2014 r. Grzegorz Karwat. Jego słowa przyswiecają wszelkiej działalności członkom KGW i KR. Grupa przygotowuje w okresie Świąt Bożego Narodzenia przedstawienia jasełkowe, z którymi kołduje po domach we wsi, Orszak Trzech Króli w parafii Tomaszowice (co roku od 2014 r.) oraz Misterium Męki Pańskiej (2013, 2014, 2015, 2017, 2018 r., wystawiane w Sanktuarium w Wąwolnicy i w Archikatedrze Lubelskiej). W 2019 r. Misterium Męki Pańskiej zostało utracone na płycie DVD. W wydarzeniu artystyczne grupa angażuje coraz większe kręgi mieszkańców: od 30 osób w przedstawieniach dożynkowych, po ok. 600 - 800 osób w Orszakach Trzech Króli. Anna Karwat zaadaptowała scenariusz sztuki „Betlejem polskie” Lucjana Rydla na potrzeby grupy i tak powstały Jasełka – przedstawienie dla ok. 50 osób z gminy, od dzieci po seniorów, które zaprezentowano w styczniu 2023 w parafiach w Tomaszowicach i Jastkowie, a w styczniu 2024 r. w Tomaszowicach, Garbowie i Dąbrowicy. Zespół czterokrotnie otwierał powiatowe, a raz wojewódzkie dożynki w Radawcu specjalnie przygotowanym „Obrzędem przekazania

chleba” (2014, 2015, 2016, 2017, w Bełżycach w 2021 r.). W sierpniu tego roku 46 osób w wieku od 3 do 80 lat stworzyło dożynki gminne w Natęczynie barwnym przedstawieniem dożynkowym. Z okazji 3 maja 2021 r. zespół przygotował i odtańczył wspólnie z mieszkańcami poloneza. We wrześniu 2022 grupa połączyła wszystkie Kola Gospodyń Wiejskich i pokazała „Obrzęd przekazania chleba” (ok. 40 osób) na dożynkach parafialnych, integrując w przedstawieniu dzieci, młodzież, dorosłych i seniorów. Odtąńczono wówczas wspólnie z

parafianami poloneza. We wrześniu 2024 r. Anna Karwat ponownie połączyła siły wszystkich kół z parafii Tomaszowice na dożynkach parafialnych i powstało barwne przedstawienie dożynkowe z udziałem ok. 80 osób, również dzieci i seniorów. Po mszy św. parafianie kolejny raz zatańczyli wspólnie poloneza.

W skład grupy wchodzi mieszkańcy wsi Moszna oraz okolicznych wsi z gminy Jastków w różnym wieku; w przedstawieniach biorą udział całe rodziny, nierzadko babce ze swoimi wnucami oraz ludzie różnych zawodów. Na co dzień są rolnikami, prawnikami, nauczycielami, a po pracy oddają się pasji aktorstwa, muzykowania, pielęgnowania ludowych tradycji oraz pracy społecznej

na rzecz małej ojczyzny. Dzięki swojej działalności zespół jest dobrze znany w swoim środowisku, ale również poza nim i ceniony za wysoki poziom artystyczny, zaangażowanie jego wykonawców i pielęgnowanie kultury ludowej.

Zespół występuje również charytatywnie, dzieląc się swoją pasją i sztuką z pacjentami Powiatowego Szpitala w Poniatowej (2015 r.), z podopiecznymi Środowiskowego Domu Samopomocy „Mozaika” w Lublinie (2015 r.), Dziennego Ośrodka Adaptacyjnego dla Dzieci Specjalnej Troski w Lu-

blinie (od 2013 r. do 2018 r.) czy kołdując w Powiatowym Ośrodku Wsparcia dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi w Bełżycach (2019 r., 2021 r., 2022 r.)

Celem działalności grupy artystycznej jest praca społeczna na rzecz mieszkańców wsi i parafii w duchu przywracania polskich tradycji oraz integracja ludzi w różnym wieku, a ich działalność świadczy o wyjątkowości grupy artystycznej ze wsi Moszna.

We wrześniu 2020 roku grupa otrzymała Nagrodę Wójta Gminy Jastków za działalność artystyczną i szczególną rolę w integracji środowiska.

GOKS

Mikołaj odwiedził Smugi

Świąteczna tradycja trwa, w niedzielę 8 grudnia mieszkańcy Smug mieli okazję uczestniczyć w corocznym przejeździe Mikołaja, zorganizowanym przez Kolo Gospodyń Wiejskich „Futuro Smugi” wspólnie z sołtysem, Sławomirem Warszawskim. To wyjątkowe wydarzenie, które wpisało się już na stałe w kalendarz świątecznych atrakcji, przyciągnęło dzieci, młodzież i dorosłych.

Główna atrakcja – Mikołaj, który na specjalnie przygotowanej bryczce przejechał przez wszystkie zakątki wsi – zadbał o świąteczny nastrój, rozdając dzieciom prezenty i, jak przystało na tradycję, różgi dla tych mniej grzecznych. Trasa przejazdu była starannie zaplanowana, a mapa opublikowana wcz-

ściej przez organizatorów umożliwiła mieszkańcom łatwe znalezienie dogodnego miejsca do powitania świętego. Dzięki wsparciu strażaków z OSP Jastków, całość przebiegła w radosnej, a przede wszystkim bezpiecznej atmosferze.

– To już nasza tradycja i cieszymy się, że możemy wspólnie przeżywać ten adwentowy czas – mówi pani Emilia z KGW „Futuro Smugi”. – W organizację wydarzenia wkładamy całe serce, a radość dzieci jest dla nas największą nagrodą. Mikołajowy przejazd w Smugach to dowód na to, że małe społeczności potrafią zjednoczyć się, by stworzyć niezapomniane chwile. Do zobaczenia za rok!

KGW FUTURO

10-lecie KGW Wysokie - Sługocin

Źródła podają, że 4 marca 1866 roku założono organizację kobiecą, która stała się pierwowzorem Kół Gospodyń Wiejskich. W naszej gminie działają koła, których historia sięga blisko 100 lat. Panie zrzeszone w tych organizacjach uczestniczyły w licznych kursach, zajmowały się dystrybucją kurcząt, organizowały czas wolny i wspierały lokalną społeczność. W miejscowościach Wysokie i Sługocin 40 lat temu także aktywnie działały Kola Gospodyń Wiejskich. Niestety, nie zadbało o przekazanie tej tradycji młodszemu pokoleniu, co sprawiło, że działalność KGW uległa przerwaniu w latach 90.

Dziesięć lat temu, a dokładnie w listopadzie 2014 roku, mieszkanki Sługocina i Wysokiego podjęły wyzwanie odnowienia działalności Kola Gospodyń Wiejskich. Zaczęłyśmy od spotkań w prywatnym domu, a to, co nas przyciągnęło, to doskonalenie się w kulinariach. Dość szybko rozpoczęłyśmy starania o możliwość korzystania ze świetlicy wiejskiej w Sługocinie. Należało tam na nowo podłączyć wodę i licznik elektryczny. Zadbaliśmy o niezbędne wyposażenie – stoły, krzesła – a miejsce zaczęło tętnić życiem. Oba sołectwa, Wysokie i Sługocin, przy zaangażowaniu ówczesnych pań sołtysek i powstałego KGW, zorganizowały pierwszy dzień sąsiada. Ta impreza stała się tradycją i najczęściej co roku towarzyszy jej konkurs wzbijania gwoździa oraz rozgrywki sportowe, odbywające się pomiędzy mieszkańcami Wysokiego i Sługocina. Przez 10 lat angażowałyśmy się w życie naszej społeczności!

Mimo, że dziesięć lat to niedużo – postanowiłyśmy uczcić tę rocznicę. 23 listopada 2024 roku zorganizowałyśmy obchody w postaci mini koncertu Kół Gospodyń Wiejskich naszej gminy. Na zaproszenie odpowiedziały prawie wszystkie koła działające w naszej gminie.

Spotkanie zainaugurował wykład pani mgr. sztuki Moniki Szydłowskiej „O sile kobiet”. Następnie, na warsztatach florystycznych, każdy z uczestników mógł wykonać bransoletkę dekorowaną żywymi kwiatami. Swoją obecnością zaszczytliły nas władze gminy. Pan wójt Paweł Jędrejek, zastępczyni wójta pani Emilia Białek-Paluch oraz pani wójt poprzednich kadencji, Teresa Kot, skierowali do nas piękne życzenia. W

tych miejscach należy podkreślić, że sukces naszej 10-letniej działalności w dużej mierze zawdzięczamy przychylności pani Teresy Kot. Świetlica została poddana dużym remontom, a ogród wokół niej został zrewitalizowany (dziękujemy tu LGD Kraina Wokół Lublina). Korzystałyśmy również ze środków projektowych w konkursach realizowanych przez gminę. Naszymi gośćmi byli również przedstawiciele Rady Gminy, pan dyrektor GOKiS Kamil Ziółkowski oraz pan Julian Zamojski, autor monografii o Sługocinie. Dziękujemy za piękne życzenia, prezenty, a przede wszystkim serdeczną atmosferę stworzoną przez naszych wszystkich gości.

ULESŁAWA LÜBEK

Jesienne tradycje - Festyn rodzinny „Poznaj sąsiada” w Marysinie

Wrzesień w miejscowości Marysin od roku 2015 kojarzony jest z cieszącym się dużą popularnością festynem rodzinnym „Poznaj sąsiada”. Jak co roku organizatorzy festynu, sołtys i rada sołecka Marysina wraz z Gminnym Ośrodkiem Kultury i Sportu zapraszają do współpracy szereg organizacji działających na terenie gminy Jastków, gdyż jednym z celów tego przedsięwzięcia jest promocja i prezentacja lokalnego środowiska społeczno-kulturalnego. Festyn został objęty patronatem honorowym przez wójta gminy Jastków, Pawła Jędrejkę.

W tym roku, 21 września, od godzin południowych ruszył blok sportowy, w którym królowały rozgrywki szachowe, zorganizowane i poprowadzone przez Dorotę Śliwińską, reprezentującą Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Tempo” Ożarów oraz fundację „Pod Damaszkim”. Dziękujemy za ufundowanie nagród dla uczestników firmie Sunrise Chesse & Games – Szachowo.pl. W zawodach wzięło udział ponad 20 zawodników z terenu całej gminy i miasta Lublin.

Na festynie były też rozgrywki piłki nożnej przeprowadzone na boisku przy SP w Snopkowie przez Kareema Al.-Shawerdi, reprezentującego klub sportowy „Legion Tomaszowice”, w

których wzięło udział ponad 30 uczestników. Za ufundowanie nagród dla zwycięzców dziękujemy firmom: Stokrotka, Hagric Woźniacki, Arbor. Kolejną dyscypliną to rozgrywki ping-ponga, poprowadzone przez pasjonata tego sportu, Marcina Gdulę, któremu również dziękujemy za nagrody dla uczestników ufundowane wspólnie z Nutri Spa. .M.in. mieszkanki Płuszczyca Oliwia Żurek i Alicja Belniak zorganizowały i poprowadziły turniej Hobby Horse, w którym uczestniczyło ponad 30 zawodników. Nagrody przekazało Starostwo Powiatowe Lublin.

Po emocjonujących konkurencjach przyszedł czas na otwarcie festynu. W imieniu starosty, Sylwii Pisarek-Piotrowskiej głos zabrała Anna Kot, radna powiatu, a w imieniu wójta naszej gminy przewodnicząca Rady Gminy reprezentująca również sołectwo Marysin, Magdalena Olszak, dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu, Kamil Ziółkowski oraz dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej w Jastkowie, Magdalena Zarzeka.

W dalszej części festynu dzieci i młodzież zaprezentowały przepiękne, autorskie układy, „Szkoła Tańca Chassemi Emili Osińskiej-Marczak” - taneczne, a „Szkoła Karate Mistrza Świata Daniela Iwanka” - karate. Oczywiście nie

zabrakło dodatkowych atrakcji, takich jak wystawa motocykli, kreatywne animacje z Małgorzatą Pastusiak i „Fundacją Wygrane Marzenia”, animacje dla najmłodszych poprowadzone przez przedszkole „Chatka Puchatka”, dmuchańce, warsztaty plastyczne z biblioteką w Jastkowie, malowane twarze. Czas uczestnikom festynu umilały pokazy straży pożarnej OSP Jastków oraz konkursy. Serdecznie dziękujemy sponsorom: „SuperDrob i Fundacji Rozwoju Społecznego Uskrzydłamy”, sieci sklepów Lewiatan Radosław i Dorota Woźniak, Odido Aneta i Jacek Kuwałek, „Bomar” rodzina państwa Kosior.

Część gastronomiczna została zorganizowana przez: Sołectwo Marysin, Kola Gospodyń Wiejskich „Marysieńki” i „Natałki”, „Stowarzyszenie Aktywni Sąsiedzi ze Smug” oraz „Fundację pod Damaszkim”. Festyn zakończył „festiwal kolorów” i występ wokalistów „Pracowni Głosu Pauliny Multan”, Macieja Szczepanka i lokalnego rodzinnego duetu wokalnego z Natalina „Kasia i Tomek”. Oczywiście nie zapomnieliśmy o wieczornej potańcówce.

Serdecznie dziękujemy wszystkim uczestnikom, zawodnikom i sponsorom, którzy od lat towarzyszą i wspierają nas w organizacji festynu.

MAGDALENA OLSZAK

„Polscy autorzy – dzieciom”

3 grudnia, w Szkole Podstawowej w Tomaszowicach, odbył się drugi gminny konkurs recytatorski dla dzieci z przedszkoli i oddziałów przedszkolnych, w którym wzięło udział 34 dzieci w wieku od 3 do 6 lat. Najczęściej, bo aż 15 razy recytowany był wiersz Jana Brzechwy, poza tym dzieci wybierały utwory Juliana Tuwima, Hanny Ożogowskiej, Ewy Szelburg-Zarembiny, Danuty Wawilow, Aleksandra Fredro, Władysława Broniewskiego, Czesława Janczarskiego, Grzegorza Podgórskiego. Organizując ten konkurs, najpierw tylko dla przedszkolaków z trzech oddziałów szkoły w Tomaszowicach, a następnie rozszerzając go na teren gminy, chcieliśmy popularyzować poezję polskich autorów, rozwijać zdolności recytatorskie i dać dzieciom możliwość zaprezentowania talentu.

W grudniowy wtorek okazało się, że wiele z nich spełnia kryteria oceny w stopniu bardzo wysokim, co przysporzyło problemów jury, komu ma przyznać miejsca na podium. Liczył się dobór tekstu, jego pamięciowe opanowanie, rozumienie, przekazanie emocji, gesty sceniczne, kultura słowa.

Ostatecznie na podium stanęli:

Laura Błaszcyk (z przedszkola w Jastkowie, I miejsce za wiersz J. Brzechwy

„Małpa w kąpielni”);

Mazurek (ze szkoły w Tomaszowicach, I miejsce za wiersz J. Brzechwy „Na straganie”);

Julia Kuzioła (z przedszkola w Jastkowie, II miejsce za wiersz J. Brzechwy „Na straganie”);

Alicja Maj (z przedszkola w Snopkowie, II miejsce za wiersz J. Brzechwy „Samochwała”);

Maja Łbik (ze szkoły w Płuszczyńcu, III miejsce za wiersz J. Brzechwy „Samochwała”);

Wojciech Porada (ze szkoły w Snopkowie, III miejsce za wiersz J. Brzechwy „Tańczyła igła z nitką”);

Julian Roskol (ze szkoły w Snopkowie, wyróżnienie za wiersz A. Fredry „Małpa w kąpielni”); Alicja Borowiec (z przedszkola w Jastkowie, wyróżnienie za wiersz J. Brzechwy „Entliczek - pentliczek”);

Julia Kasiak (ze szkoły w Tomaszowicach, wyróżnienie za wiersz Cz. Janczarskiego „Naprawimy misia”).

Organizatorzy konkursu (szkoła i GOKiS) zadbałi, aby wszyscy uczestnicy otrzymali dyplom i nagrodę książkową, a pani Ewa Dąbrowska, pomysłodawczyni i organizatorka kolejnych edycji konkursu, sprawnie poprowadziła całość.

HELENA SKOMOROWSKA

ZPiT Dąbrowica

Zespół Pieśni i Tańca „Dąbrowica” rozpoczął kolejny, bardzo szczególny rok artystyczny, zbliżający do Jubileuszu 55-lecia powstania zespołu. Podczas wrześniowego naboru dołączyło do zespołu 20 nowych tancerzy, którzy ulokowani w czterech istniejących grupach, zaczęli swoją przygodę z folklorem. W listopadzie Zespół Pieśni i Tańca „Dąbrowica” wykonał dwa koncerty patriotyczne. Pierwszy, z okazji Dnia Niepodległości odbył się w Parafii NMP Królowej Polski w Jastkowie, drugi, podczas Wieczornicy Niepodległościowej w SP im. Bolesława Prusa w Przybysławicach. Z racji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia, grupy dziecięce wzięły udział w warsztatach tworzenia ozdób, oraz pobawić się na Zabawie Andrzejkowej.

GOKiS

Świąteczne warsztaty

W listopadzie, w Gminnym Ośrodku Kultury i Sportu w Dąbrowicy, odbyły się warsztaty dla dzieci z tworzenia ozdób bożonarodzeniowych. Wydarzenie cieszyło się dużym zainteresowaniem, a uczestnicy mieli okazję rozwijać swoją kreatywność i rękodzielnicze umiejętności, przygotowując unikatowe dekoracje świąteczne.

Warsztaty, prowadzone w miłej i twórczej atmosferze, zgromadziły dzieci z Dąbrowicy. Dzięki bezpłatnej formie i wsparciu organizatorów, najmłodszy mogli poczuć magię nadchodzących świąt i spędzić czas w inspirującym otoczeniu. W trakcie zajęć z zaangażowaniem wykonywali różnorodne świąteczne dekoracje, wykorzystując materiały takie jak papier, filc, wstążki, koraliki, brokat i inne. Zajęcia były pełne twórczej energii i radości, a każde dziecko mogło zabrać swoje dzieła do domu, aby ozdobić nimi choinkę lub wnętrze.

Dziękujemy wszystkim uczestnikom za udział oraz Sołectwu Dąbrowica za organizację tego wyjątkowego wydarzenia. Do zobaczenia na kolejnych zajęciach!

GOKiS

Viva Brasil

24 listopada, w Gminnym Ośrodku Kultury i Sportu w Dąbrowicy, odbył się niezapomniany wieczór z kulturą brazylijską, który przyciągnął miłośników kultury iberoamerykańskiej oraz osoby ciekawe świata. Wydarzenie zorganizowane zostało przez Konsulat Brazylii w Lublinie, Centrum Języka Portugalskiego/Camões przy UMCS, Katedrę Świata Hiszpańskiego KUL oraz Koło Hiszpańsko-Polskie KUL. „Wieczór Brazylijski” przyciągnął wielu znakomitych gości. Wśród nich była również pani profesor Barbara Hlibowicka-Węglarz, która pełni funkcję konsula honorowego Federacyjnej Republiki Brazylii w Lublinie.

Wydarzenie rozpoczęło się od odczytania przez radnego gminy Jastków, Michała Klimka, listu wójta gminy Jastków Pawła Jędrejka, skierowanego do organizatorów. Wieczór obfitował w interesujące prelekcje i prezentacje. Uczestnicy mieli okazję wysłuchać wystąpień specjalistów, którzy przybliżyli różnorodne aspekty kultury brazylijskiej i relacji polsko-brazylijskich. Wśród prelegentów znaleźli się m.in.:

Mgr Mirosław Jawor (UMCS/KUL), który przedstawił „Brazylijskie ABC” – podstawy wiedzy o tym fascynującym kraju.

Prof. Barbara Hlibowicka-Węglarz (UMCS), która podzieliła się swoimi refleksjami i wrażeniami z pobytów w Brazylii.

Prof. Tomasz Nowicki (KUL) z wykładem o historii i współczesności Polonii w Brazylii.

Prof. Pablo de la Fuente de Pablo (KUL), który opowiedział o polsko-brazylijskich konfrontacjach futbolowych.

Atrakcją wieczoru była również mini-wystawa poświęcona Brazylii oraz degustacja tradycyjnych potraw i produktów kuchni brazylijskiej, przygotowanych przez Koło Gospodyń Wiejskich w Dąbrowicy, które zachwyciły uczestników.

Można było zdegustować narodowy gulasz brazylijski - feijoada oraz drinka nazwanego «caipirinha», którego wyrabia się z cachaçy z dodatkiem limonki i jej soku oraz cukru trzcinowego.

Wydarzenie zakończyło się w atmosferze radości i wzajemnej wymiany kulturowej, pokazując, jak bogata i inspirująca jest brazylijska kultura. Organizatorzy i uczestnicy wyrazili nadzieję na kolejne spotkania tego typu.

GOKiS

Nasza Pola z medalami mistrzostw świata!

Startując w dwóch konkurencjach indywidualnych, **Pola Ciorgoń** zdobyła wicemistrzostwo świata w kata indywidualnym oraz brązowy medal w kumite indywidualnym na mistrzostwach świata w karate tradycyjnym WTKF - Peru 2024. Serdecznie gratulujemy!

Sukcesy uczniów

Szkoły Podstawowej w Snopkowie

W dniach 25-27 października w Hatfield w Anglii odbywały się otwarte mistrzostwa Europy w taekwon-do organizacji ITF Union. Lena Staińska z klasy V zdobyła na nich dwa srebrne medale.

W dniach 15-17 listopada 2024 roku w Poznaniu odbyły się XX Mistrzostwa Polski w Brazylijskim Jiu-Jitsu. Kacper Opopka, uczeń klasy VIII naszej szkoły, zdobył złoty medal w swojej kategorii.

Podczas 4. Mikołajkowego Turnieju BJJ dla dzieci i młodzieży w Mińsku Mazowieckim w kategoriach GI i NO-GI

uczeń klasy IV, Jakub Wójcik, otrzymał odpowiednio brązowy i srebrny medal.

W weekend 30 listopada-1 grudnia w Będzinie odbył się turniej dla najmłodszych Mistral Winter Cup, a dzień później - otwarte mistrzostwa Śląska w kickboxingu. Pierwszego dnia podczas Mistral Winter Cup rywalizacja odbywała się w pointfighting, soft-contact oraz konkurencjach sprawnościowych znanych z taekwon-do - kopnięciach szybkościowych i dosiężnej technice specjalnej twimyo nopi ap chagi (kopnięcie frontalne z wysokości wżwyz).

Uczennica klasy V, Lena Staińska, zdobyła brąz w kategorii szybkościówka, brąz w technikach specjalnych oraz złoto w pointfightingu. Uczennica klasy II, Jagoda Staińska, zdobyła złoto w kategorii soft-contact, złoto w kategorii techniki specjalne oraz srebro w kategorii pointfightingu.

Drugiego dnia zmagani obie nasze uczennice zajęły drugie miejsca w swoich kategoriach pointfightingu, zaś Lena dodatkowo wywalczyła trzecie miejsce w kategorii light-contact.

Gratulujemy sportowcom i trenerom!

Biegi przełajowe

2 października odbył się coroczny bieg przełajowy. Tym razem około 250 uczestników biegu „Szlakiem Legionów” w parku przy Urzędzie Gminy w Jastkowie. Pogoda jak zwykle nam dopisała. Bieg odbył się sprawnie i już o 12.00 mogliśmy wyłonić zwycięzców. Imprezę otworzył wójt gminy Jastków, Paweł Jędrejek, a nagrody wręczała Emilia Białek – Paluch, zastępca wójta.

Łącznie odbyło się 10 biegów przełajowych w 5 kategoriach wiekowych, z podziałem na chłopców i dziewczęta. Każdy zawodnik na mecie dostał medal ukończenia biegu, a także słodki poczęstunek i napój. Po obradach sędziowskich zostały wręczone nagrody i dyplomy dla najlepszych zawodniczek i zawodników tegorocznej edycji, a także puchary w zawodach drużynowych szkół. Poniżej klasyfikacja naszych zawodów.

Klasyfikacja drużynowa:

I miejsce - SP Snopków - 148 pkt
II miejsce - SP Jastków - 76 pkt
III miejsce - SP Płuszwice - 74 pkt
IV miejsce - SP Tomaszowice - 52 pkt
V miejsce - SP Ożarów - 39 pkt

Klasyfikacja indywidualna:

Bieg dziewcząt, klasa IV
I miejsce - Zofia Golda - SP Płuszwice
II miejsce - Klara Maruszak - SP Jastków
III miejsce - Maja Wójcik - SP Snopków
Bieg chłopców, klasa IV
I miejsce - Marcel Gawlik - SP Płuszwice
II miejsce - Alan Cacek - SP Płuszwice
III miejsce - Jakub Wójcik - SP Snopków
Bieg dziewcząt, klasa V
I miejsce - Julia Mroczek - SP Snopków
II miejsce - Klara Próchniak - SP Snopków

III miejsce - Amelia Mazur - SP Ożarów

Bieg chłopców, klasa V

I miejsce - Michał Wartacz - SP Jastków
II miejsce - Tymon Sałęga - SP Tomaszowice
III miejsce - Michał Habza - SP Tomaszowice

Bieg dziewcząt, klasa VI

I miejsce - Maja Adamczyk - SP Ożarów
II miejsce - Aleksandra Stępnia - SP Jastków

III miejsce - Amelia Hunek - SP Jastków

Bieg chłopców, klasa VI

I miejsce - Filip Majchrzak - SP Snopków
II miejsce - Jakub Stachyra - SP Ożarów
III miejsce - Filip Kołtunik - SP Snopków

Bieg dziewcząt, klasa VII

I miejsce - Oliwia Przystupa - SP Snopków
II miejsce - Weronika Kropiewnicka - SP Snopków

III miejsce - Lena Krawczak - SP Snopków

Bieg chłopców, klasa VII

I miejsce - Marcel Kassin - Lenik - SP Snopków
II miejsce - Oskar Przystupa - SP Snopków
III miejsce - Grzegorz Mroczek - SP Snopków

Bieg dziewcząt, klasa VIII

I miejsce - Zuzanna Grzegorzczak - SP Snopków
II miejsce - Gabriela Jastrzębska - SP Snopków
III miejsce - Sylwia Smółka Mossor - SP Jastków

Bieg chłopców, klasa VIII

I miejsce - Aleksander Sobczak - SP Płuszwice
II miejsce - Szymon Goral - SP Jastków
III miejsce - Maciej Ostrowski - SP Tomaszowice
Serdecznie gratulujemy zwycięzcom i zapraszamy za rok.

GOKiS

Turniej Mikołajkowy Taekwon-do

W niedzielę 8 grudnia na Hali MOSiR w Lublinie odbył się kolejny Turniej Mikołajkowy Taekwon-do, organizowany przez Lubelski Sportowy Klub Taekwon-Do. W turnieju udział brało blisko 300 osób z czego gminę Jastków reprezentowało prawie 50 osób z dwóch sekcji Andrzeja Wieczorka, które prowadzone są w Szkole Podstawowej w Płuszwicach oraz Szkole Podstawowej w Ożarowie. Impreza miała charakter pikniku rodzinnego, ale młodzi sportowcy mieli również możliwość sprawdzenia swoich umiejętności przed nadchodzącym sezonem startowym 2025. To kolejna impreza, w której dzieci z naszej gminy biorą udział i przywożą worek medali i cenne doświadczenie.

ANDRZEJ WIECZOREK

Historia dźwiękiem malowana

Koncert pieśni patriotycznych w wykonaniu uczniów szkół podstawowych z terenu gminy Jastków z udziałem muzyków z Filharmonii Lubelskiej odbył się 17 listopada w kościele parafialnym pw św. Apostołów Piotra i Pawła w Tomaszowicach. Chórom szkolnym towarzyszyli muzycy: Emilia Siepkowska – skrzypce, słowo, Kamil Turczyn – partia fortepianu, Aleksander Resiak – kontrabas, aranżacje. Organizatorami koncertu była Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Tomaszowicach, GOKiS i stowarzyszenie Wschód Kultury. Uczniowie zaśpiewali pieśni: „Cześć Polskiej ziemi, cześć” (SP Ożarów); „Boże, coś Polskę” i „Marsz, marsz Polonia” (SP Snopków); „Czerwone maki” i „Warszawianka” (SP Jastków); „Gaude Mater” i „Pałacyk Michla” (SP Płusowice); „Mazurek 3-go Maja” i „Rota” (SP Tomaszowice), a wszyscy wspólnie – polski hymn narodowy.

W pieśniach i piosenkach patriotycznych zapisana jest historia kraju, przechowują one pamięć o złych i dobrych momentach historii

ojczyste, wyrażają uczucia żołnierzy, patriotów i zwykłych ludzi, opowiadają o indywidualnych losach bohaterów zapisanych na kartach historii oraz tych anonimowych, nieznanymi z imienia i nazwiska, których zbiorowe czyny nieraz przyczyniały się do zwycięstw w wojnach, powstaniach i bitwach. Z tych właśnie powodów warto znać pieśni i piosenki patriotyczne, warto je przypominać i śpiewać razem z wykonawcami. O to

właśnie chodziło organizatorom koncertu. Szkoła w Tomaszowicach organizuje gminny przegląd pieśni i piosenek patriotycznych od roku 2007. Od wielu lat szkoła współpracowała z GOKiS-em, który zapewniał fachowe nagłośnienie i brał na siebie część obowiązków organizacyjnych. Koncert w roku bieżącym miał inną formułę niż dotychczasowe przeglądy dzięki udziałowi muzyków ze stowarzyszenia Wschód Kultury oraz zmianie miejsca. Odbył się w kościele, a w świątyniach pieśni brzmią inaczej, lepiej niż w fatalnych akustycznie salach gimnastycznych, bo przeznaczonych do innych celów.

Szkoła serdecznie dziękuje współorganizatorom, a przede wszystkim uczniom i nauczycielom, którzy przygotowali chór szkolny. Na pewno będziemy kontynuować zwyczaj śpiewania pieśni i piosenek patriotycznych, czy to w formie przeglądu, czy koncertu, na które zapraszamy wykonawców i słuchaczy w kolejnych latach.

HELENA SKOMOROWSKA

Nagroda Lubelskiego Kuratora Oświaty

Robert Ciechoński, trener rugby, nauczyciel wychowania fizycznego w szkole w Tomaszowicach otrzymał Nagrodę Lubelskiego Kuratora Oświaty.

Pan Ciechoński jest człowiekiem z pasją, potrafiącym zmotywować uczniów do aktywności sportowej i walki o sukces. Sam startuje w zawodach, do których namawia podopiecznych. Wiele razy ukończył Maraton Warszawski, z powodzeniem uczestniczył w zawodach sztuk walki, startował w triathlonie, zdobył brązowy medal w zawodach koluchstylu i grał w drużynie rugby. Jest ratownikiem WOPR, instruktorem odnowy biologicznej i boks, trenerem rekreacji ruchowej (plywanie), kwalifikowanym ratownikiem, trenerem Polskiego Związku Rugby. W listopadzie 2019 r., na bazie uczennic szkoły stworzył drużynę rugby dziewcząt (kobiety do lat 16 rugby 7), która osiąga znaczące sukcesy w skali kraju. Od 2019 r. jest trenerem rugby w olimpijskiej odmianie siedmioosobowej (drużyna amatorska Amazonki Budowlani Lublin i drużyna Amazonki Budowlani Lublin do lat 16). Trzon obu drużyn stanowią uczennice i absolwentki szkoły. Jest też trenerem kadry wojewódzkiej rugby kobiet, koordynatorem ogólnopolskich konsultacji kadr wojewódzkich i trenerem szkolnej odmiany rugby. Absolwenci szkoły w Tomaszowicach grają w rugby U16 osiągając wysokie wyniki; kilkoro z nich zostało powołanych do kadry Polski.

Przed powstaniem w szkole hali sportowej (2020 r.) znalazł pomysł na uprawianie sportu i osiąganie sukcesów – niszowe, nietypowe sporty, czyli sumo, koluchstyl i rugby tag. Uczniowie przygotowani przez p. R. Ciechońskiego zdobyli aż 4 złote, 9 srebrnych i 17 brązowych medali podczas zawodów sumo (Otwarte Mistrzostwa Lublina w 2018 r.), a w otwartym turnieju wojewódzkim ko-

luchstylu w 2017 r. - drugie miejsce w klasyfikacji ogólnej. W latach 2008 – 2013 prowadził regularnie zajęcia pozalekcyjne z boks. Nauczyciel przygotowuje także uczniów do gminnych biegów przełajowych, w których jego podopieczni od lat zajmują czołowe miejsca (drużyna: 6 x 1 miejsce, 7 x 2 miejsce i 2 x 3 miejsce). Najważniejszym z nietypowych sportów uprawianych w szkole od roku 2014 jest rugby tag, czyli bezkontaktowa, a przez to bezpieczna dla dzieci, wersja rugby. Od kilku lat zajęcia odbywają się dzięki wsparciu Ministerstwa Kultury Fizycznej i Sportu w ramach projektu Upowszechnianie Sportu Dzieci i Młodzieży. Nauczyciel prowadzi 2 razy w tygodniu zajęcia z grupą młodszą i 3 razy w tygodniu z grupą starszą. Organizował i prowadził w szkole

duże imprezy sportowe – turnieje rugby o zasięgu gminnym, międzyszkolnym i w ramach eliminacji do zawodów wojewódzkich.

Przygotowani przez niego uczniowie łącznie zdobyli dla szkoły ponad 100 pucharów i medali za zajęcie znaczących miejsc w zawodach i turniejach międzyszkolnych, gminnych, powiatowych, wojewódzkich i ogólnokrajowych, w tym 3 razy srebro w kraju w rugby tag. Wielu absolwentów nadal czynnie uprawia sport, odnosząc znaczące sukcesy. Najwyższe trofea uczniów p. R. Ciechońskiego to: Puchar Polski w Koluchstylu (26 ucz., 2 m. w klasyfikacji ogólnej), wicemistrz Polski Szkolnej Ligi Rugby Tag w kategorii klas VI – Warszawa 2019 r., wicemistrz Polski Szkolnej Ligi Rugby Tag w kategorii klas IV – Jarocin 2021 r., srebrny medal w finale Mistrzostw Polski Kobiet U16 w Rugby 7 - 2021 r., brązowy medal podczas turnieju Mistrzostw Polski w Rugby 7 Kobiet U16 w Łodzi, II miejsce w Ogólnopolskim Finale Szkolnej Ligi Rugby Tag na warszawskim Torwarze - 16.12.2021 r., IV miejsce w Ogólnopolskim Finale Szkolnej Ligi Rugby Tag w Łodzi 20-21.06.2022 r. i jesienią 2023 r.

W 2021 r. p. Robert wygrał ogólnopolski plebiscyt o tytuł najlepszego trenera rugby, o sukcesach drużyny i jej trenerze pisały lubelskie gazety; w ramach cyklu „Sportowe pasje” TVP 3 wyemitowała 13 minutowe nagranie treningu w szkolnej sali gimnastycznej, a magazyn „Arena” z 15 września 2024 r. opublikował wywiad z nim („Trzecia połowa”). Nauczyciel prowadzi stronę na facebooku pn „Tomaszowice na sportowo”, gdzie zamieszcza nagrania z zajęć, informacje o sukcesach indywidualnych i drużynowych, relacje z treningów i spotkań. Wszystkie jego działania promują szkołę, w której pracuje, a także naszą gminę i Lubelszczyznę.

HELENA SKOMOROWSKA

Jastkowskie czytanie

28 października br. w sali gimnastycznej Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Tomaszowicach odbyło się Jastkowskie Czytanie - wydarzenie, które wiąże się z zapoczątkowaną w 2012 roku przez ówczesnego prezydenta RP tradycją Narodowego Czytania. Lekturą w 2024 roku jest „Kordian” Juliusza Słowackiego – bardzo wymagający dramat romantyczny, naspikowany metaforycznymi znaczeniami, wielowarstwowy, trudny i nieszczeniwy.

Szkoła w Tomaszowicach – nauczyciele i uczniowie - zmierzyła się z zadaniem na miarę możliwości. Całość przygotowali: polonista, pan Marcin Klimowicz, szkolny bibliotekarz, pani Halina Tywniuk oraz pani Anita Skalska, autorka dekoracji. Pan Marcin wybrał do występów uczniowskich bajkę o Janku, co psom szyl buty, opowiedzianą tytułowo bohaterowi dramatu Juliusza Słowackiego przez starego sługę, Grzegorza. Czytanie rozpoczął wójt

gminy Jastków, Paweł Jędrejek, po nim czytali kolejno: Emilia Białek-Paluch, zastępca wójta; Beata Wójcik, kierownik referatu edukacji, kultury, sportu i spraw społecznych, Magdalena Zarzeka, dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej w Jastkowie i współorganizator Jastkowskiego Czytania, Kamil Ziolkowski, dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu, Krystyna Wawręta, dyrektor Szkoły Podstawowej

im. Anny i Andrzeja Nowaków w Ożarowie, Marzena Pawłowska, dyrektor Szkoły Podstawowej im. B. Prusa w Płusowicach, Katarzyna Marcowska, nauczyciel Szkoły Podstawowej im. Józefa Piłsudskiego w Jastkowie, opiekun szkolnego koła recytatorskiego. Prowadzący, Marcin Klimowicz, przed każdym kolejnym fragmentem wyjaśniał i przybliżał treść czytanych fragmentów, tłumaczył znaczenia, odczytywał metafory i symbole, przybliżał kontekst i interpretował tekst, co sprawiło, że nawet najmłodszy uczestnicy mogli z łatwością zrozumieć ich sens. Gość Jastkowskiego Czytania, Urszula Kurek, instruktorka w Miejskiej Bibliotece Publicznej im. H. Łopacińskiego w Lublinie, podobnie jak osoby czytające i słuchające, wysoko oceniła wartość tegorocznego czytania. Ta opinia potwierdziła, że nawet najtrudniejszy tekst można tak zaprezentować, aby stał się łatwy i zrozumiały.

HELENA SKOMOROWSKA

Nikt nie jest zwyczajny

Takie hasło stało się mottem wystawy prac plastycznych uczniów szkoły w Tomaszowicach, której pierwsza odsłona miała miejsce 3 grudnia br. Miejsce, umożliwiające prezentację twórczości naszych uczniów zaprojektowała i stworzyła pani Anita Skalska. W holu przy wejściu do sali gimnastycznej na parterze szkoły powstała ścianka pod nazwą „Galeria prac autorskich”, a niezawodni rodzice sfinansowali zakup antyram.

Pierwsza odsłona – wernisaż prac utalentowanej uczennicy klasy trzeciej, Kingi Wasilewskiej, podziwiali uczniowie szkoły oraz goście, uczestnicy gminnego konkursu recytatorskiego dla przedшкоłaków.

Otwarcia wystawy dokonał Marcin Abramek, kierownik referatu organizacyjnego urzędu gminy. Wystawa prac Kingi będzie dostępna, co najmniej 2 tygodnie. Zaprezentować mogą się tu wszyscy,

pod warunkiem, że dostarczą do opiekunki i autorki wystawy, pani Anity, minimum 10 własnych prac, wykonanych na papierze dużego formatu (A3 i większe) oraz własne zdjęcie. Zachęcamy.

Pani Anita Skalska prowadzi w szkole koło plastyczne dla uczniów klas młodszych, a efekty pracy są wystawiane w miejscu widocznym dla uczniów i rodziców, przy wejściu głównym do budynku.

HELENA SKOMOROWSKA

Rzecznik praw uczniów w szkole

W trosce o dobro uczniów oraz ich prawa, w 2023 roku w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Tomaszowicach utworzono funkcję rzecznika praw uczniów. To ważny krok, który nie tylko podkreśla dbałość o prawa dzieci, ale także pozwala stworzyć bezpieczniejsze i bardziej wspierające środowisko szkolne.

Czym jest rzecznik praw uczniów?

Rzecznik praw uczniów to osoba, której głównym zadaniem jest reprezentowanie interesów uczniów w szkole oraz ochrona ich praw. Pełni funkcję mediatora i doradcy w trudnych sytuacjach, pomaga rozwiązywać konflikty i zapewnia wsparcie w kwestiach, które mogą wpływać na dobro uczniów. Jego rola jest szczególnie istotna w kontekście zapewnienia uczniom poczucia bezpieczeństwa, godności oraz równego traktowania. Powołanie rzecznika w szkole w Tomaszowicach jest odpowiedzią na rosnącą świadomość potrzeby ochrony dzieci przed przemocą, nękaniami czy dyskryminacją. Rzecznik działa na rzecz uczniów, pomagając im nie tylko w sytuacjach konfliktowych, ale także edukując na temat praw i obowiązków ucznia.

Zadania rzecznika

Rzecznik praw uczniów w Tomaszowicach pełni

szereg ważnych funkcji, które mają na celu poprawę jakości życia szkolnego i wspieranie uczniów w trudnych momentach. Do jego głównych zadań należą:

1. Monitorowanie przestrzegania praw uczniów, tj. codzienna dbałość o to, aby prawa uczniów były przestrzegane, a wszelkie przypadki dyskryminacji czy nękania były odpowiednio zgłaszane i rozwiązywane.
2. Wsparcie uczniów w trudnych sytuacjach, tj. wspieranie uczniów, którzy napotykają problemy w kontaktach z rówieśnikami, nauczycielami lub mają trudności związane z nauką.
3. Edukacja na temat praw uczniów, tj. organizowanie warsztatów i spotkań, podczas których uczniowie dowiadują się jakie mają prawa i jakie obowiązki wiążą się z byciem uczniem. Takie spotkania są doskonałą okazją do promowania wartości takich jak szacunek, tolerancja i odpowiedzialność.
4. Mediacja w przypadku konfliktów między uczniami lub między uczniami a nauczycielami.
5. Współpraca z nauczycielami i rodzicami. Rzecznik informuje nauczycieli, wychowawców, rodziców o problemach uczniów oraz proponuje sposoby ich rozwiązania.

Dlaczego powołanie rzecznika jest ważne?

Powołanie rzecznika praw uczniów ma ogromne znaczenie, ponieważ pozwala stworzyć w szkole atmosferę, w której uczniowie czują się bezpieczni, szanowani i wysłuchani. Rzecznik zapewnia, że głos uczniów jest brany pod uwagę, a ich problemy są traktowane poważnie. Dzięki temu uczniowie mają większe poczucie przynależności do wspólnoty szkolnej i wiedzą, że w razie trudności mogą liczyć na wsparcie. Wprowadzenie tej funkcji pozytywnie wpływa na budowanie zaufania pomiędzy uczniami a nauczycielami, a także przyczynia się do stworzenia przyjaznej i sprawiedliwej przestrzeni edukacyjnej. Z tych powodów powołanie rzecznika praw uczniów w szkole jest ważnym krokiem w kierunku ochrony praw dzieci oraz wsparcia młodzieży w trudnych momentach. Uczniowie wiedzą, gdzie szukać pomocy i mają głos decydujący w kwestii wyboru osoby pełniącej funkcję rzecznika (wybierają go w organizowanych przez SU tajnych i powszechnych wyborach). Wybrany w ten sposób rzecznik podaje gdzie i kiedy można się z nim skontaktować. Nasz przyjmuje we wtorki i czwartki, w godz. 10:30 – 11:50, w gabinecie pedagoga (p. II, nr 50)

PATRYCJA WOŹNIAK

Poczucie szczęścia drogą do wolności od uzależnień

Poczucie szczęścia drogą do wolności od uzależnień to program profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej im. Anny i Andrzeja Nowaków w Ożarowie, finansowany ze środków pozyskanych z Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Jest on częścią szkolnej innowacji „Uczę się szczęścia”.

Program ten obejmuje promocję zdrowego, wolnego od uzależnień, stylu życia, kształtowanie umiejętności rozpoznawania i zaspokajania własnych potrzeb, rozwijanie umiejętności pozytywnego myślenia oraz wewnętrznej akceptacji tak bardzo ważnej dla zdrowia psychicznego. Głównym celem programu jest wspieranie rozwoju każdego ucznia w wymiarze emocjonalnym, fizycznym, społecznym oraz poznawczym. Ma on prowadzić do poprawy zdrowia psychicznego, rozwijania umiejętności radzenia sobie z trudnościami, zwiększanie wdzięczności oraz rozwijanie umiejętności pozytywnego myślenia.

W ramach programu odbyły się warsztaty

profilaktyczne prowadzone przez Mariusza Kurca – podróżnika, filmowca, religioznawcę, człowieka doświadczonego trudnym życiem w patologicznej rodzinie, który wyruszył w podróż po całym świecie. Podczas zajęć pan Mariusz pokazywał na własnym przykładzie, jak stawiać sobie cele i je

realizować, jak przezwyciężać trudności oraz jak czerpać radość z kontaktów z drugim człowiekiem. Uczniowie uczestniczyli również w warsztatach edukacyjnych prowadzonych przez edukatorów Centrum Dobrego Wychowania. Dotyczyły one motywacji i kształtowania pozytywnych nawyków. Ponadto, w ramach projektu, na zajęciach prowadzonych przez pedagoga szkolnego, uczniowie uczą się metod radzenia sobie ze stresem i napięciem, poznają techniki relaksacji, uważności oraz sposoby efektywnego odpoczynku. Bardzo ważnym aspektem realizowanego programu będzie stworzenie w szkole strefy „Mój bezpieczny azyl”, w której uczniowie będą mogli się wyciszyć, odstresować.

Dzięki realizacji programu „Poczucie szczęścia drogą do wolności od uzależnień” uczniowie zdobędą niezbędną wiedzę i narzędzia, aby zadbać o zdrowie psychiczne oraz prowadzić wolny od uzależnień i zdrowy tryb życia.

ANETA SŁAWIŃSKA

Dbamy o cyfrowo zdrowe przedszkole

Nauczycielki oddziału przedszkolnego Szkoły Podstawowej im. Anny i Andrzeja Nowaków w Ożarowie biorą udział w projekcie „Zdrowo-cyfrowo w przedszkolu”. Projekt jest realizowany w ramach programu Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności Komponent C: Transformacja cyfrowa Reforma: C2.1: Zwiększenie skali zastosowań rozwiązań cyfrowych w sferze publicznej, gospodarce i społeczeństwie, Działanie C2.1.3: E-kompetencje; Szkolenia dla nauczycieli wychowania przedszkolnego.

Projekt pozwala zgłębić nowoczesne umiejętności, które będą wspierać dzieci w

odpowiedzialnym korzystaniu z technologii. Wiedza zdobyta podczas szkoleń pozwoli podnieść jakość i atrakcyjność nauczania przez stosowanie kreatywnych i angażujących metod pracy, stosowanie ciekawych narzędzi i aplikacji cyfrowych. Chcemy świadomie wprowadzać naszych wychowanków w świat technologii, zwracając uwagę na unikanie zagrożeń i promując zdrowe nawyki cyfrowe. Po ukończeniu szkolenia przez nauczycielki szkoła będzie uprawniona do otrzymania grantu finansowego w wysokości 6 366,00 zł (netto), przeznaczonego na zakup cyfrowych materiałów dydaktycznych.

KATARZYNA LIS

Mikołajkowy turniej szachowy w Ożarowie

Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Tempo” Ożarów oraz Szkoła Podstawowa im. Anny i Andrzeja Nowaków w Ożarowie w dniu 4 grudnia 2024 r. zorganizowali turniej szachowy pod honorowym patronatem marszałka województwa lubelskiego, Jarosława Stawiarskiego oraz wójta gminy Jastków, Pawła Jędrejka. Rozgrywki, których sponsorem był Sunrise Michał Rywacki - sklep szachowo.pl, odbyły się w nowej sali gimnastycznej w szkole w Ożarowie. W turnieju wzięło udział 46 młodych szachistów ze szkół podstawowych z terenu gmin: Jastków, Garbów, Wąwolnica,

Kurów i Nałęczów. Zwycięzcy otrzymali puchary oraz wartościowe nagrody, a każdy z uczestników mikołajkowy upominek. Serdecznie gratulujemy wszystkim zwycięzcom!

Organizatorzy mają nadzieję, że turniej stanie się cyklicznym wydarzeniem i sposobem na upowszechnianie gry w szachy, dyscypliny sportowej, która niewątpliwie rozwija zdolności intelektualne oraz kreatywność. Zawody międzyszkolne są również idealną okazją do nawiązania znajomości wśród dzieci, których łączy wspólna pasja.

DOTOTA ŚLIWIŃSKA

Uczę się szczęścia

Szkola Podstawowa im. Anny i Andrzeja Nowaków w Ożarowie rozpoczęła realizację wyjątkowej innowacji pedagogicznej pod hasłem „Uczę się szczęścia”, której celem jest wspieranie uczniów w odkrywaniu radości życia, budowaniu relacji oraz rozwijaniu umiejętności potrzebnych do szczęśliwego i spełnionego życia.

Nowatorskie podejście do edukacji

Program „Uczę się szczęścia” wychodzi na przeciw współczesnym wyzwaniom, z jakimi mierzą się dzieci i młodzież. W czasach szybkiego tempa życia, presji i natłoku obowiązków szkoła postawiła na rozwijanie u uczniów takich wartości jak:

Budowanie dobrych relacji – umiejętność współpracy, empatii i wzajemnego wsparcia,

Wdzięczność – docenianie drobnych rzeczy i ludzi wokół nas,

Pozytywne myślenie – rozwijanie optymizmu i radzenie sobie z trudnościami,

Zdrowy styl życia – promowanie aktywności fizycznej i dbania o zdrowie,

Rozwijanie pasji i zainteresowań – odkrywanie swoich talentów, wyznaczanie celów i budzenie ciekawości świata.

Uroczysta inauguracja

Początek innowacji został uroczystie zainaugurowany podczas wyjątkowego wydarzenia, w którym uczestniczyli uczniowie, nauczyciele, rodzice oraz zaproszeni goście, w tym Emilia Białek-Paluch - zastępca wójta gminy Jastków. Uczniowie zaprezentowali krótkie występy artystyczne nawiązujące do tematyki szczęścia, a nauczyciele przybliżyli cele programu. Kulminacyjnym punktem uroczystości było symboliczne posadzenie „Drzewka Szczęścia” w szkolnym ogrodzie. Pod

jego korzeniami umieszczone zostały kartki z przesłaniami uczniów – ich marzeniami, nadziejami i wartościami, które są dla nich ważne. Drzewko stanie się trwałym symbolem tej innowacji i będzie przypominać, że szczęście to umiejętność, której możemy się uczyć.

Inspirujące działania dla uczniów

Program „Uczę się szczęścia” obejmuje wiele różnorodnych działań, które angażują uczniów w rozwój emocjonalny uczniów. Do wyjątkowych inicjatyw, która łączy edukację z radością i nauką doceniania codziennych chwil.

Wieczór Wdzięczności – spotkanie pełne refleksji i radości z drobnych rzeczy w życiu.

Tworzenie Mapy Marzeń – projektowanie swojej wizji przyszłości.

Diennik Pozytywnego Myślenia – codzienne zapisywanie dobrych wydarzeń i myśli.

Tydzień Zdrowego Stylu Życia – promowanie zdrowych nawyków i aktywności fizycznej.

Program „Szkolni Liderzy Samorozwoju” – wyrabianie określonych nawyków.

Warsztaty rozwijające poszczególne wartości prowadzone przez specjalistów szkolnych i zaproszonych gości.

Dlaczego to takie ważne?

Realizując tę innowację, szkoła odpowiada na potrzebę rozwijania nie tylko wiedzy i umiejętności akademickich, ale również kompetencji emocjonalnych i społecznych, które są kluczowe w życiu każdego człowieka. Uczniowie uczą się doceniać wartość wspólnoty, dbać o siebie i swoje potrzeby oraz radzić sobie z wyzwaniami w pozytywny sposób.

Autorki innowacji - Krystyna Wawręta, Zuzanna Rębiś, Aneta Sławińska - podkreślają: „Chcemy, aby nasi uczniowie nie tylko dobrze radzili sobie w nauce, ale także mieli narzędzia do budowania szczęśliwego, spełnionego życia. Innowacja ‘Uczę się szczęścia’ to inwestycja w przyszłość każdego z nich.”

Podsumowanie

Program będzie realizowany przez cały rok szkolny (z możliwością kontynuacji w kolejnych latach szkolnych), a efekty działań będą widoczne zarówno w codziennym życiu szkoły, jak i w rozwoju emocjonalnym uczniów. To wyjątkowa inicjatywa, która łączy edukację z radością i nauką doceniania codziennych chwil.

Zapraszamy całą społeczność lokalną do śledzenia naszych działań i wspierania uczniów w tej wyjątkowej podróży!

KRYSZYNA WAWRĘTA

Narodowe Czytanie

8 października br. w szkole w Ożarowie odbyło się Narodowe Czytanie. Aby podkreślić doniosłość wydarzenia społeczność szkolna, na czele z dyrektorką Krystyną Wawrętą, zaprosiła do udziału przedstawicieli społeczności lokalnej, panie: Ulesławę Lubek i Teodorę Czerniec. Na zaproszenie odpowiedziała również Krystyna Sobańska-Stępień - podinspektor Policji w stanie spoczynku, która od lat uświetnia swoją osobą szkolne wydarzenia kulturalne. Obecnością zaszczytili nas również: Magdalena Zarzeka, dyrektor Biblioteki Publicznej w Jastkowie oraz Kamil Ziółkowski, dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Dąbrowicy. Wraz z zaproszonymi gośćmi, utwory czytały uczennice, Julia Kucaba oraz Oliwia Pietrak, a towarzyszyła im pani Agnieszka Chmielewska. Pani dyrektor, odczytała list prezydenta Andrzeja Dudy, skierowany do Polaków z okazji ogólnopolskiej akcji czytelniczej. Następnie, zaproszeni goście zaprezentowali wybrane fragmenty „Kordiana” autorstwa Juliusza Słowackiego.

Wystąpienia poprzedzono krótką prezentacją poświęconą temu słynnemu dramaturgowi romantyzmu, który stał się pretekstem do rozważań na temat historii, walki dobra ze złem, tęsknoty za wolną i suwerenną ojczyzną. Istotą dramatu trafnie ujął prezydent, który pisze: *Ten znakomity utwór, który powstał na emigracji, niedługo po upadku powstania listopadowego, nadal przekonuje, że realizacja naszych polskich spraw(...)dalej musi się opierać na odwadze i determinacji, a krytyczna analiza błędów i zaniechań z prze-*

szłości jest równie ważna, jak inspiracja tym, co w naszej tradycji najpiękniejsze.

Szkolne spotkanie czytelnicze pozwoliło młodym odbiorcom poznać jeden z kanonów literatury polskiej. Młodzież mogła zaznajomić się z twórczością Juliusza Słowackiego- jednego z najwybitniejszych twórców romantyzmu, którego dzieła ukształtowały pokolenia Polaków.

AGNIESZKA SULEJ

SZKOŁA PODSTAWOWEJ IM. JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO W JASTKOWIE

„Wkręć się w krem” - Lubelski Festiwal Nauki

Już po raz kolejny uczniowie wzięli udział w Lubelskim Festiwalu Nauki. To cykliczne wrześniowe przedsięwzięcie jest niepowtarzalną okazją, by poznać najnowsze osiągnięcia naukowe i technologiczne oraz spotkać wybitnych naukowców i ekspertów z różnych dziedzin.

W tym roku szkolnym w festiwalu uczestniczyli uczniowie z klasy 5A. Z wielkim ożywieniem i ekscytacją wzięli udział

w warsztatach, podczas których samodzielnie wykonali naturalne kosmetyki - nawilżający krem i balsam do rąk. Poznali również warstwy skóry oraz wpływ czynników atmosferycznych na jej starzenie się.

Udział uczniów w festiwalu poszerza ich wiedzę i umożliwia zrozumienie, że nauka w realny sposób kształtuje naszą przyszłość.

AGNIESZKA POCHROŃ

Czwartoklasiści na tropie skarbu

W ostatnim tygodniu września czwartoklasiści wzięli udział w grze terenowej „W poszukiwaniu skarbu Budnych”. Przed laty, na terenie zespołu parkowo-pałacowego w Panieńszczyźnie Nikodem Budny - pierwszy właściciel pałacu ukrył skarb. Na szczęście w różnych miejscach parku pozostawił karteczki ze wskazówkami dotyczącymi miejsca jego złożenia. Aby je zdobyć, uczniowie musieli wykazać się nie tylko spostrzegawczością, ale również bystrością umysłu, ponieważ informacje w nich zawarte zostały zaszyfrowane. Po drodze czekało na uczniów wiele rebusów, zagadek oraz zadań matematycznych do rozwiązania. Czwartoklasiści uczyli się również współpracy, bo tylko wspólnymi siłami mogli wykonać zadanie.

Gdy już nacieszyli się odnalezionym skarbem, Pan Marcin Abramek oprowadził uczniów po pałacowych wnętrzach, które obecnie są siedzibą Urzędu Gminy Jastków. Dzieci

usłyszały historię rodziny Budnych oraz dalszych losów pałacu. Spotkały się również z Zastępcą Wójta – Panią Emilią Białek-Paluch i dowiedziały, na czym polega rola Urzędu Gminy w życiu lokalnej społeczności.

MAGDALENA ZIUBRYNOWICZ-CHUDZIK

Niezwykła przerwa

Akcja „Przerwa na czytanie” jest realizowana w ramach kampanii społecznej „Cała Polska czyta dzieciom” i polega na biciu rekordu w liczbie osób czytających na przerwie. Jej celem jest:

- promocja czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży,
- integracja środowiska lokalnego,
- pokazanie uczniom, że czytanie jest ciekawe,
- wzmocnienie współpracy szkół polskich z zagranicznymi,
- zachęcenie uczniów do sięgania po książkę w każdej sytuacji i każdym miejscu.

W naszej szkole biliśmy rekord 30 października 2024r. To była już nasza 3. „Przerwa na czytanie”.

Tego dnia o godz. 9.55 uczniowie stali się z książkami w wyznaczonych wcześniej miejscach. Czytali wszyscy:

uczniowie z klas I-VIII i dzieci z oddziałów przedszkolnych. Czytali też nauczyciele. Czytaliśmy wszędzie: w klasach, strefach relaksu, na korytarzu, na schodach. Czytaliśmy na różne sposoby: stojąc, siedząc, a nawet leżąc. Przyjemnie było popatrzeć, jak wszędzie królują książki. Co czytaliśmy? Co kto lubi. Były książki detektywistyczne, o zwierzętach, o sportowcach, przygodowe, lektury oraz wiele innych.

W całej akcji wzięło udział ponad 400 osób! To był nasz szkolny rekord. Mamy nadzieję, że to nie była ostatnia w tym roku przerwa na czytanie w naszej szkole.

RENATA ŁACZNA-LENDER

Bądź życzliwy - to się opłaca

W Szkole Podstawowej im. Bolesława Prusa w Płuszcowicach obchodziliśmy Dzień Życzliwości - wyjątkowy czas, w którym promowaliśmy wzajemny szacunek, uprzejmość i pozytywne nastawienie. Celem była promocja życzliwości i zachęcanie do czynienia dobra na różnych płaszczyznach. W ramach wydarzenia nie tylko uczniowie napisali swoje dobre myśli i życzenia.

Drzewo życzliwości okryło się pięknymi słowami i gestami, które przypominały nam, jak ważne jest, by być dobrym i życzliwym każdego dnia. W szkole dominował kolor żółty, symbolizujący radość i pozytywną energię. Wszyscy chętnie włączyli się w tę inicjatywę, promując ideę życzliwości i wzajemnego szacunku. Cała szkoła wypełniła się uśmiechami, ciepłą atmosferą i inspirującymi przesłaniami. Staraliśmy się podkreślić, że wzajemny szacunek i otwartość na drugiego człowieka przynosi natchmiastowe rezultaty – sprawiają, że to, co robimy daje nam większą satysfakcję i motywuje

do dalszego działania. Szanując cudze starania, sprawiamy, że inni doceniają i szanują nasze.

Wspólne stworzenie drzewa życzliwości to także inauguracja projektu „Jestem twoim przyjacielem”. Kryzys emocjonalny może dotknąć każdego. W ramach profilaktyki dbamy o to, by każdy umiał odnaleźć się w trudnej sytuacji. Podczas warsztatów

z komunikacji i integracji nauczyliśmy się formułować komunikaty typu „ja”, wymienialiśmy cechy dobrego słuchacza. Uczniowie starszych klas zmierzali się z tematem kryzysu emocjonalnego wśród rówieśników. Zastanawiali się, jakie sygnały mogą świadczyć o tym, że młody człowiek doświadcza trudności emocjonalnych. Pracując w grupach, uczyli się, jak wspierać osoby w kryzysie. Ponadto młodzież została zapoznana z miejscami i osobami, do których można zwrócić się po pomoc. Serdecznie dziękujemy Fundacji Sempre a Frente za przeprowadzenie wartościowych warsztatów, które uczą młodych ludzi, jak troszczyć się o siebie i innych!

Przypominamy również, jeśli jesteś w kryzysie lub znasz osobę, która go doświadcza – zadzwoń pod numer 116 111. Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży dostępny jest 24 h na dobę, 7 dni w tygodniu.

MONIKA BANACH

Inauguracja obchodów 110 rocznicy bitwy pod Jastkowem

Jak sprawić, aby młodzi ludzie chcieli poznawać historię miejsca, w którym mieszkają, chodzą do szkoły? Jednym ze sposobów jest przekazywanie wiedzy poprzez zabawę. Wielkimi krokami zbliża się 110 rocznica bitwy pod Jastkowem, stąd pomysł na przygotowanie gry terenowej „Śladami bitwy pod Jastkowem”.

W środę, 25 września, uczniowie Szkoły Podstawowej imienia Bolesława Prusa w Płuszcowicach, podsumowali projekt „Śladami bitwy pod Jastkowem”, realizowany w ramach programu **Masz Głos**, finansowanego przez Fundację im. Batorego. Wczesnym rankiem ruszyli na grę terenową. Celem działań było poznanie historii naszej małej ojczyzny oraz rozwijanie umiejętności pierwszej pomocy. Aby przejść całą trasę, trzeba było wykonać zadania na 5 stacjach zadaniowych, umiejscowionych na terenie Jastkowa i Panieńszczyzny, od kościoła parafialnego, przez polne bezdroża, po plantację chmielu, na których należało:

odnaleźć 8 ukrytych informacji nt. bitwy pod Jastkowem i na ich podstawie odpowiedzieć na pytania o najważniejsze fakty dotyczące tego wydarzenia,

- ułożyć z puzzli godła naszego kraju,
- wykonać ćwiczenia z zakresu udzielania pierwszej pomocy, opatrzyć rannych, wykonać resuscytację i przygotować nosze do przenoszenia rannych,
- odszyfrować tajemniczą wiadomość oraz ukryć się przed wrogiem,
- przejść z zasłoniętymi oczami labirynt.

Nie wiadomo, kiedy minął nam dzień, pogoda dopisywała, humory również. Kolejnym elementem gry było odwiedzenie pałacu, siedziby Gminy Jastków. Teresa Kot, wójt poprzednich kadencji, opowiedziała nam o dziejach samego budynku, jego właścicielach i chlubnym momencie z dziejów Polski, jakim była bitwa pod Jastkowem. Za co serdecznie dziękujemy. Ostatnią częścią gry była wizyta na Cmentarzu Legionistów, na którym zapaliliśmy znicze ku czci bohaterów z 1915 r. Na wiosnę czeka nas część dalsza projektu. Tym razem wyruszymy śladami bitwy pod Jastkowem do Płuszcowic i miejsc położonych w pobliżu.

Wizyta nauczycieli z Ukrainy

10 października 2024 roku Szkoła Podstawowa im. Bolesława Prusa w Płuszcowicach gościła nauczycieli z obwodu charkowskiego na wizycie studyjnej, zorganizowanej w ramach projektu Fundacji Inicjatyw Menadżerskich pn. „Nowoczesna polityka odpadowa i edukacja ekologiczna w ukraińskich gromadach”. Celem wizyty było zapoznanie zagranicznych gości z polskimi doświadczeniami w zakresie edukacji ekologicznej i zarządzania odpadami.

Podczas spotkania ukraińscy nauczyciele mieli okazję poznać działalność Szkolnego Koła Przyrodniczego „EKO” oraz zwiedzić ekopracownię od-

nawialnych źródeł energii, gdzie zaprezentowano nowoczesne technologie, takie jak panele słoneczne i turbiny wiatrowe. Uczniowie szkoły opowiedzieli o swoich projektach ekologicznych, przedstawili szeroką ofertę działań, które angażują społeczność szkolną w liczne projekty związane z ochroną środowiska, recyklingiem, oszczędzaniem energii oraz upowszechnianiem zasad zrównoważonego rozwoju.

Wizyta była okazją do wymiany doświadczeń i nawiązania międzynarodowej współpracy w zakresie edukacji proekologicznej, mającej na celu wdrażanie podobnych inicjatyw w szkołach ukraińskich.

BARBARA BRYDA

Nagroda Wójta dla nauczycieli

25 października 2024 r. w trakcie VII sesji nastąpiło uroczyste wręczenie Nagród Wójta dla nauczycieli zatrudnionych w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Jastków. Nagrody wręczane były na podstawie Uchwały Nr VIII/56/2019 Rady Gminy Jastków z dnia 31 maja 2019 r. w sprawie regulaminu ustalającego kryteria i tryb przyznawania nagród dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez Gminę Jastków. Wyróżnienia zostały przyznane za osiągnięcia w zakre-

sie pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej, w tym realizację zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę oraz realizację innych zadań statutowych.

Wśród tegorocznych nagrodzonych znalazły się:

– Przedszkole Samorządowe - Agnieszka Banach

– Szkoła Podstawowa w Jastkowie - Anna Krzyżanowska, Ewa Depta, Ewa Klimowicz

– Szkoła Podstawowa w Ożarowie - Agnieszka Sulej

– Szkoła Podstawowa w Snopkowie - Anna Ducin, Olga Majchrzak

– Szkoła Podstawowa w Płuszowicach - Marzena Pawłowska, Barbara Bryda, Elwira Berej.

Dziękujemy za zaangażowanie, nowatorskie podejście do kształcenia i odpowiedzialność w edukacji najmłodszych.

REFERAT EDUKACJI KULTURY SPORTU I SPRAW SPOŁECZNYCH.

Bajki w przedszkolu

Codziennym i nieodłącznym elementem życia przedszkolnego są bajki, które uczą, bawią i wychowują. W sposób szczególny poświęca się im uwagę podczas obchodzenia Międzynarodowego Dnia Postaci z Bajek, ustanowionego na pamiątkę urodzin Walta Disneya, wielkiego twórcy niezapomnianych, znanych na całym świecie postaci. Z tej okazji 8 listopada w przedszkolu w Jastkowie dzieci przebrały się za swoich ulubionych bajkowych bohaterów, a sale zmieniły się w baśniowe krainy. Nauczycielki i pracownicy wcieliły się w

rolę aktorów i przygotowali dla przedszkolaków niespodziankę - przedstawienie w wersji humorystycznej pt. "Rzepka", autorstwa Juliana Tuwima. Recytowany przez narratora tekst przeplatany był utworami muzycznymi i tańcem. Dzieńca publiczność aktywnie włączała się w nie, tańczyła do piosenek i pomagała w recytacji znanego wiersza. To wydarzenie dało wiele radości zarówno dzieciom jak i nauczycielom. Z pewnością na długo pozostanie w pamięci zwłaszcza występujących aktorów.

AGNIESZKA KUDZIO

Joga w przedszkolu

Inspiracją do opracowania w przedszkolu w Jastkowie innowacji pod nazwą: „Bose stópki - zabawy ruchowe z wykorzystaniem elementów jogi dziecięcej” była codzienna obserwacja dzieci, z której wynikało, że są rozkojarzone, nerwowe, zestresowane, z trudem skupiają uwagę. Innowacja powstała z myślą o nauczaniu najmłodszych radzenia sobie z przestymulowaniem i negatywnymi emocjami, poprzez ruch i zabawę oraz ukazanie alternatywnej formy spędzania czasu wolnego.

Dziecięcy świat przepełniony jest bodźcami wizualnymi oraz dźwiękowymi. Korzystanie z nowych technologii jest potrzebne, jednak w wielu przypadkach stało się to dla dziecka główną formą wypełniania czasu, tym samym ograniczyło aktywność fizyczną oraz możliwość bezpośredniej zabawy z innymi. Joga dla dzieci znacząco różni się od jogi dla dorosłych. Mnóstwo w niej elementów zabawy, naśladowictwa, zwierząt, figur geometrycznych czy innych postaci. To głównie zabawa i spontaniczność, która ma ogromne znaczenie w rozwoju małego dziecka. Wpływa pozytywnie na rozwój motoryczny i kształtuje umiejętności społeczne.

Poprzez zabawę na macie dzieci wzmacniają i uelastyczniają swoje ciała. Oprócz ćwiczeń fizycznych wykorzystuje się także

ćwiczenia oddechowe i techniki relaksacyjne. Jest to forma aktywności dostępna dla każdego, dostosowana do potrzeb i zdolności dziecka. Ćwiczyć można wspólnie z grupą przedszkolną i w domu, z rodziną, a opisana innowacja pedagogiczna wpisuje się znakomicie w wymogi, podstawy programowe i oświatową politykę państwa.

JUSTYNA SZABAT

Jesienne eko-cudaki

Pierwszego dnia jesieni czyli 23 września, w przedszkolu w Jastkowie został ogłoszony przedszkolny konkurs plastyczny pt. „Jesienne eko-cudaki”. Zadaniem uczestników było wykonanie przestrzennej pracy plastycznej z wykorzystaniem darów jesieni (kasztań, żołędzie, jarzębina, liście, owoce, warzywa i wiele innych) oraz nazwanie powstałego z nich „eko-cudaka” łamigłówką językową.

Celem konkursu było zwrócenie uwagi na piękno jesiennej natury i możliwości wykorzystania darów jesieni jako materiałów plastycznych oraz zachęcenie dzieci do postaw proekologicznych i

wspieranie twórczości artystycznej. Konkurs trwał od 24 września do 3 października i cieszył się ogromnym zaintereso-

waniem – do przedszkola dostarczono aż trzydzieści siedem „Jesiennych eko-cudaków”, a każdy z nich był wyjątkowy i oryginalny. Wszystkie prace zasługiwały na wielkie uznanie, a ich autorzy i osoby wspomagające wykazali się niezwykłą pomysłowością. Komisja konkursowa nagrodziła prace wyróżniające się ciekawą interpretacją tematu, samodzielnością i starannością. Laureatami konkursu zostali: Paweł Gąbka z grupy „Sówki” (I miejsce); Zuzanna K. z grupy „Biedronki” (II miejsce) i Iga Bednarek z grupy „Pszczółki” (III miejsce). Wszyscy uczestnicy konkursu otrzymali dyplomy i upominki.

O kreatywnej zabawie, która brudzi, cieszy i rozwija

Aktywność i twórczość stanowią naturalną wrodzoną potrzebę i cechą każdego człowieka. Myśl ta, w moim przekonaniu, powinna być wskazówką do pracy każdego nauczyciela/terapeuty. Każda aktywność ma określony kierunek i cel. Im ciekawszy cel, tym silniejsze są emocje, a tym samym większe zainteresowanie i motywacja. Dzieci najwięcej uczą się w trakcie własnej aktywności, poprzez doświadczanie. My nauczyciele/terapeuci, powinniśmy dążyć do tego, aby potrzebną wiedzę i umiejętności nabywały w sposób trwały, skuteczny i przyjemny. To od nas zależy w jakim stopniu zdołamy zak-

tywizować przedszkolaków oraz nakłonić ich do świadomego uczestnictwa w procesie nauczania. W osiągnięciu tego celu przychodzą nam z pomocą metody aktywizujące.

Jedną z wielu aktywizujących metod edukacyjno-terapeutycznych, którą wprowadziliśmy do pracy w naszym przedszkolu w Snopkowie jest sensoplastyka. Sensoplastyka to marka zajęć rozwojowych stworzona przez Izabelę Stefańską w 2015 r. dla dzieci w wieku 0 -100 lat. W czasie zajęć dzieci odkrywają nową przestrzeń pełną możliwości, które wspierają ich indywidualny rozwój. Podczas zajęć dzieci angażują

się w plastyczne zabawy sensoryczne wykorzystujące naturalne materiały z zasobów naszej kuchni. Celem zajęć jest stymulacja wszystkich zmysłami o różnych fakturach, kolorach i zapachach. Dzieci rozwijają swoje zdolności motoryczne, kreatywność i wyobraźnię, ucząc się poprzez bezpośrednie doświadczenia. W czasie zajęć wspieramy integrację sensoryczną, rozwój językowy oraz umiejętności społeczne, a także oddziałujemy relaksacyjnie i terapeutycznie. Ta wieloczynnościowa stymulacja wpływa na szeroko rozumiany rozwój młodego człowieka.

Uroczyste otwarcie przedszkola w Snopkowie

Przedszkole w Snopkowie rozpoczęło swoją działalność we wrześniu bieżącego roku, a 15 listopada 2024 r. odbyło się oficjalne otwarcie placówki. Dzięki wspólnym wysiłkom wielu osób i wsparciu samorządu przedszkolaki mają możliwość spędzania czasu w nowoczesnym, bezpiecznym i przyjaznym miejscu.

W wydarzeniu wzięli udział wyjątkowi goście, w tym M. Filipek-Sobczak - poseł na Sejm RP, M. G. Wojciechowski - wicemarszałek województwa lubelskiego, J. Urban - kierownik Wydziału Edukacji, Zdrowia i Spraw Społecznych starostwa lubelskiego, którzy w swoich wystąpieniach podkreślili, jak ważne jest inwestowanie w edukację najmłodszych. W uroczystym otwarciu wzięły także udział osoby, które bezpośrednio przyczyniły się do realizacji inwestycji, w szczególności Paweł Jędrejek - wójt gminy Jastków, Teresa Kot - wójt gminy Jastków poprzedniej kadencji, Marek Okoń - przewodniczący Rady Gminy, Artur Tarnowski - komendant Komisariatu Policji w Niemcach, pracownicy urzędu oraz jednostek oświaty i kultury, a także Grzegorz Turski, Izabela Wielosz oraz Małgorzata Deryło - realizatorzy inwestycji. Na koniec wystąpiły dzieci ze wszystkich grup wiekowych, które zaprezentowały swoje umiejętności wokalne i recytatorskie. Utwory anglojęzyczne wykonane przez przedszkolaki pochodziły z platformy

edukacyjnej Dwujęzyczny Przedszkolak. Jest to nowoczesny program, dzięki któremu każdego dnia język angielski przeplata się z codziennymi czynnościami, zapewniając dzieciom równoległe poznawanie dwóch języków. Po części artystycznej głos zabrała także dyrektor przedszkola, Barbara Suchorab, prezentując nowo powstały budynek, jego zalety, funkcjonalność, a także przybliżając misję i wizję placówki. Symboliczną wstęgę przecięły przedszkolaki w asyście zaproszonych gości, a ksiądz Mirosław Matuzny poświęcił budynek, życząc, aby placówka służyła przez wiele lat. Po części oficjalnej goście zwiedzili przedszkole, a przy poczęstunku i

przeoglądaniu zdjęć z życia przedszkola podzieliłi się swoimi wrażeniami.

Otwarcie przedszkola było długo wyczekiwaną uroczystością. Ta inwestycja nie tylko podnosi jakość edukacji w gminie, ale także stanowi ważny krok w rozwoju infrastruktury dla rodzin. Dzięki przestronnemu ogrodowi i nowoczesnym rozwiązaniom placówka będzie sprzyjała zarówno zabawie, jak i nauce, a wykwalifikowana kadra zadba o to, by każdy dzień w przedszkolu był pełen radości i nowych wyzwań.

Serdecznie zapraszamy do nas wszystkie przedszkolaki.

JOWITA PRAŃKOWSKA

LEPSZA EDUKACJA W GMINIE JASTKÓW

W pięciu placówkach oświatowych z terenu gminy sukcesywnie realizowany jest projekt „Lepsza edukacja w Gminie Jastków” współfinansowany w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027.

W ramach projektu regularnie prowadzone są zajęcia dla uczniów m.in. zajęcia wyrównawcze z języka angielskiego, języka polskiego, matematyki, zajęcia rozwijające zainteresowania i zdolności uczniów z języka angielskiego, z języka polskiego, matematyki, zajęcia z robotyki, zajęcia medialne, zajęcia psychologiczno-pedagogiczne, oraz zajęcia logopedyczne. Uczniowie mogą uczyć się na zajęciach medialne i koła naukowe. W szkołach zostały utworzone Szkolne Ośrodki Kariery dla młodzieży

klas 8. Organizowane są warsztaty z doradztwa zawodowego oraz zaplanowane są wyjazdy zawodowawcze.

W Szkole Podstawowej w Ożarowie i w Szkole Podstawowej w Snopkowie wykonano adaptację pomieszczeń, w celu przystosowania ich do możliwości organizacji zajęć z integracji sensorycznej. Ponadto we wszystkich szkołach podstawowych na terenie gminy Jastków, obecnie trwa wyposażanie sal integracji sensorycznej w niezbędny sprzęt i dodatki. Realizowane są zakupy materiałów plastycznych i pomocy dydaktycznych do prowadzenia zajęć.

Dla uczestników projektu planowane są wycieczki szkolne na Roztocze, w Góry Świętokrzyskie, do Centrum Nauki Kopernika i Centrum Nauki i Techniki.

Projekt daje nauczycielom możliwość podnoszenia swoich kwalifikacji, które obejmują studia podyplomowe z integracji sensorycznej z terapią ręki, studia podyplomowe z integracji sensorycznej -diagnoza i terapia, kursy programowania i robotyki, kurs do prowadzenia TUS, szkolenia zielonej transformacji, szkolenia z zakresu nagrywania, montażu filmów, reportaży i obróbki zdjęć, szkolenie z mediacji, warsztaty stymulowania rozwoju ucznia.

W celu zmniejszenia barier architektonicznych do szkół zakupione zostaną schodolazy.

REFERAT EDUKACJI, KULTURY,
SPORTU I SPRAW SPOŁECZNYCH

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027

„Polityka Senioralna EFS +”

projekt realizowany w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027

Gmina Jastków na podstawie umowy partnerskiej realizuje projekt nr FE-LU.08.05-IZ.00-0001/23 pn. „Polityka Senioralna EFS+” w ramach działania 8.5 Usługi społeczne, Priorytetu VIII Zwiększenie spójności społecznej programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus. Projekt realizowany jest łącznie przez 37 partnerów, w tym gminę Jastków, a partnerem wiodącym jest Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Lublinie. Głównym celem projektu jest poprawa dostępu do usług społecznych i zdrowotnych dla 6986 seniorów w wieku 65 lat i więcej, w szczególności dla osób w niekorzystnej sytuacji oraz dla ich opiekunów z 36 gmin z terenu województwa lubelskiego.

Cel szczegółowy projektu to zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem osób w wieku 65 lat i więcej, znajdujących się w niekorzystnej sytuacji oraz poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnością, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej.

Cel zostanie osiągnięty poprzez realizację zintegrowanych usług społecznych, rozwój środowiskowych form pomocy i samopomocy, w tym rozwój i upowszechnienie form wsparcia środowiskowego w miejscu zamieszkania oraz tworzenie warunków do opieki domowej, m.in. funkcjonowania wypożyczalni sprzętu pielęgnacyjnego, rehabilitacyjnego i wspomagającego. Projekt zakłada realizację kompleksowych działań odpowiadających na zidentyfikowane potrzeby w zakresie wsparcia opiekunów faktycznych poprzez objęcie ich działaniami wspierającymi, doradczymi i szkoleniowymi, mającymi na celu doskonalenie ich umiejętności warunkujących efektywną opiekę i tym samym podnoszących jakość życia opiekunów i podopiecznych.

Okres realizacji projektu: 01.09.2023 r. – 31.12.2025 r.

Gmina Jastków w ramach projektu realizuje świadczenie szeroko rozumianych usług społecznych dla 250 osób w wieku 65 lat i więcej, zamieszkujących na terenie gminy i potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w tym: z chorobami wieku starszego, osoby samotne, osoby starsze i osoby z niepełnosprawnościami, wykluczone komunikacyjnie, z utrudnionym dostępem do placówek medycznych, borykające się z problemami finansowymi oraz brakiem wsparcia ze strony rodziny/dzieci, potrzebujące pomo-

cy bezpośrednio w miejscu zamieszkania, ze względu na różnego rodzaju bariery nie mogące aktywnie uczestniczyć w życiu społeczności lokalnej.

Usługi organizowane dla seniorów gminy Jastków to:

- usługi społeczne asystenckie
- usługi społeczne opiekuńcze
- usługi społeczne indywidualne poradnictwo specjalistyczne (psychologiczne)
- usługi towarzyszące – fizjoterapeutyczne

Jedna osoba będzie mogła skorzystać z więcej niż jednej formy wsparcia.

Planowane w projekcie działania są bezpłatne.

Wartość projektu (całkowity koszt projektu): 27 268 186,00 zł

Wysokość wkładu Funduszy Europejskich: 25 904 776,70 zł

Dofinansowanie projektu z Unii Europejskiej dla gminy Jastków: 1 038 782,25 zł.

Całkowita wartość projektu dla gminy Jastków wynosi: 1 093 455,00 zł.

Rekrutacja prowadzona jest przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jastkowie, Sieprawice 24, 21-002 Jastków, tel. 81 502 04 77

Podróże pani Borys: Chiny

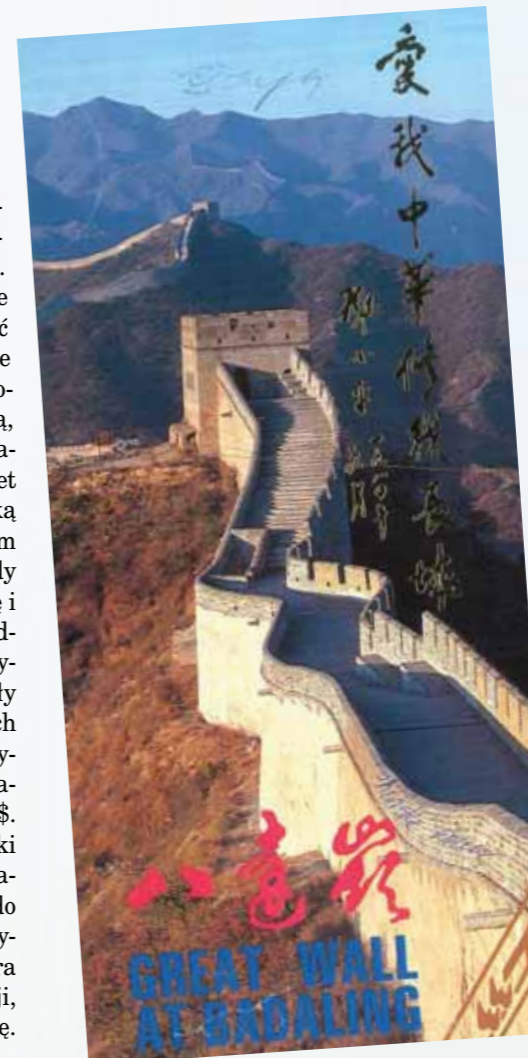
To, o czym dziś chcę napisać, może być dla wielu młodych czytelników ciekawe, a może nawet trudne do uwierzenia. Chodzi o biurokratyczne wymogi przy wyjazdach za granicę.

Otóż... „zwyczajny” obywatel, aby odwiedzić inny kraj (za wyjątkiem tzw. „demoludów”), musiał posiadać paszport. Po wypełnieniu formularzy należało je złożyć w biurze paszportowym i czekać cierpliwie na wydanie bądź nie tego dokumentu. Decyzja była uznaniowa. Jeśli nie mieliśmy zatargów z władzą, po kilku tygodniach byliśmy jego posiadaczami. Wtedy można było wykupić bilet samolotowy, kolejowy, wyjazd z wycieczką bądź zatankować samochód. Przedtem należało pojechać do właściwej ambasady w Warszawie, złożyć tam podanie o wizę i czekać. Po jakimś czasie jechaliśmy po odbiór paszportu z pieczątką wizową (oczywiście we wszystkich instytucjach były niemałe opłaty i długie kolejki podobnych nam globtroterów). Wiele ambasad wymagało udokumentowania legalnie posiadanych dolarów USA w wysokości 100 \$. Jak widać, bycie turystą w czasach Polski socjalistycznej wymagało wiele samozaparcia, wysiłku i zdrowia. Po powrocie do kraju, pod groźbą kary, najpóźniej po tygodniu paszport należało oddać do biura paszportowego przy Komendzie Milicji, gdzie czekał na naszą następną wyprawę.

Takie były czasy.

Był rok 1979. W dwunastoosobowej grupie, po dziesięciu godzinach lotu, wylądowaliśmy w Pekinie (aktualna pisownia tego miasta to Beijing). Wszystko było wiel-

kie i wszystkiego było dużo. Przede wszystkim ludzi (około 20 milionów), tyleż (z a p e w n e) rowerów na szerokiach jak nigdzie i n d z i e j u l i c a c h . W s z y s c y się dokądś spieszyli. Mnóstwo

kiedy oglądamy je na ekranach, czy osobiście.

Chiny dokonały od tamtego czasu wielkiego skoku cywilizacyjnego. Jest to druga pod względem wielkości gospodarka światowa (po amerykańskiej). Wzrosła znacznie zamożność mieszkańców. Po wielu zakrętach politycznych (między innymi krwawe stłumienie studenckich protestów przeciw ograniczaniu wolności na placu Niebiańskiego Spokoju - nawiasem mówiąc stało się to 4 czerwca 1989 roku, w dniu pierwszych po wojnie, częściowo wolnych wyborów do polskiego parlamentu), kraj kwitnie. Charakter Chińczyków cechujący się respektem dla władzy, ich pracowitość, minimalizm potrzeb oraz wolnorynkowa, a jednocześnie socjalistyczna, polityka gospodarcza pozwoliły na gigantyczny i najszybszy w historii przeskok z zafowania kraju do prosperity.

Ja jeszcze zdążyłam zobaczyć inny Pekin. Szarobure miasto, jednakowo umundurowanych, szarych, smutnych ludzi karnie poruszającymi się rowerami po szerokich jak nigdzie ulicach. Widziałam też wtedy ciche, wąskie uliczki, malownicze domki o wschodniej architekturze, z małymi ogródkami. Starsi ludzie odpoczywali przed swoimi domami. Jednym słowem dwa światy. Ten drugi zniknął, kiedy Pekin w 2001 roku otrzymał zgodę na organizację igrzysk olimpijskich w 2008 roku. Miasto przez te siedem lat zmieniło się diametralnie. Wyburzono stare domy, powstało miasto jak największe europejskie i amerykańskie aglomeracje.

Byłam w Pekinie kilka lat po igrzyskach. Nie poznałam miasta. Nie zmienił się tylko i trwa niezmiennie od III wieku przed naszą erą Wielki Mur Chiński. Byłam na nim w 1979 roku i w 2010 r. Stoi jak stał, jako dowód trwałości i wielkości państwa środka. Tak o swoim państwie mówili chińczycy uważając je za centrum świata.

JÓZEFA BORYS

SOŁECTWO, SOŁTYS, FUNDUSZE SOŁECKIE

Sołectwo, to jednostka pomocnicza gminy tworzona na obszarach wiejskich. Jest to lokalna wspólnota mieszkańców, najczęściej jednej miejscowości. Sołectwa tworzy rada gminy, na podstawie uchwały, z inicjatywy własnej, po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami, lub na wniosek mieszkańców. Zasady tworzenia, łączenia, podziału oraz likwidacji jednostek pomocniczych określa statut gminy na podstawie art. 5, ust. 1-3 ustawy o samorządzie gminy. Sołectwo nie posiada osobowości prawnej, jego działalność jest prowadzona na podstawie statutu sołectwa, nadanego przez radę gminy w formie uchwały. Ustawa o samorządzie gminy stanowi, że statut powinien określać w szczególności nazwę i obszar jednostki pomocniczej, zasady i tryb wyborów organów sołectwa oraz zakres ich zadań, formy kontroli i nadzoru władz gminy nad działalnością sołectwa.

W naszej gminie funkcjonuje 25 sołectw. Statuty sołectwom zostały nadane uchwałą rady gminy Nr L/397/2023 z dnia 24 lutego 2023 roku. Statuty określają m. in. zakres zadań sołectwa i jego organy, tryb wyborów oraz ich kompetencje.

Organy sołectwa to - Zebranie wiejskie, jako organ uchwałodawczy sołectwa oraz sołtys, wybierany przez zebranie mieszkańców w głosowaniu tajnym, jako organ wykonawczy. Podmiotem doradczym i opiniodawczym dla sołtysa jest rada sołecka. Rada sołecka wybierana jest w głosowaniu tajnym lub jawnym. Decyzje o sposobie wybierania członków rady podejmuje członkowie zebrania wiejskiego podczas którego mają być dokonane wybory. Kadencja sołtysa i rady sołeckiej trwa 5 lat licząc od dnia wyborów. Ostatnie wybory organów sołectw odbyły się, na podstawie zarządzenia wójta gminy z dnia 21 marca 2023 r.

Zebranie wiejskie

Najważniejszym, uchwałodawczym organem w sołectwie jest zebranie wiejskie, czyli ogół mieszkańców uczestniczących w zebraniu. Do właściwości zebrania mieszkańców należy rozstrzygnięcie spraw istotnych dla mieszkańców sołectwa, jak: ustalanie zadań do realizacji przez sołtysa, uchwalanie rocznych planów działalności, wybór przedsięwzięć do realizacji, przeznaczenia środków funduszu sołeckiego, przyjmowanie rocznych sprawozdań z wy-

konania planu działalności przez sołtysa i radę sołecką.

Zachęcam wszystkich mieszkańców sołectw do zapoznania się ze statutem swojego sołectwa. Statuty są opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej gminy.

Sołtys

Sołtys jest organem wykonawczym sołectwa. Do jego zadań należy w szczególności: zwoływanie zebrań wiejskich, reprezentowanie mieszkańców wobec organów gminy, realizacja uchwał zebrania wiejskiego, składanie sprawozdań z działalności, przekazywanie wniosków i postulatów mieszkańców wójtowi lub radzie gminy, uczestniczenie w naradach sołtysów zwoływanych przez wójta gminy

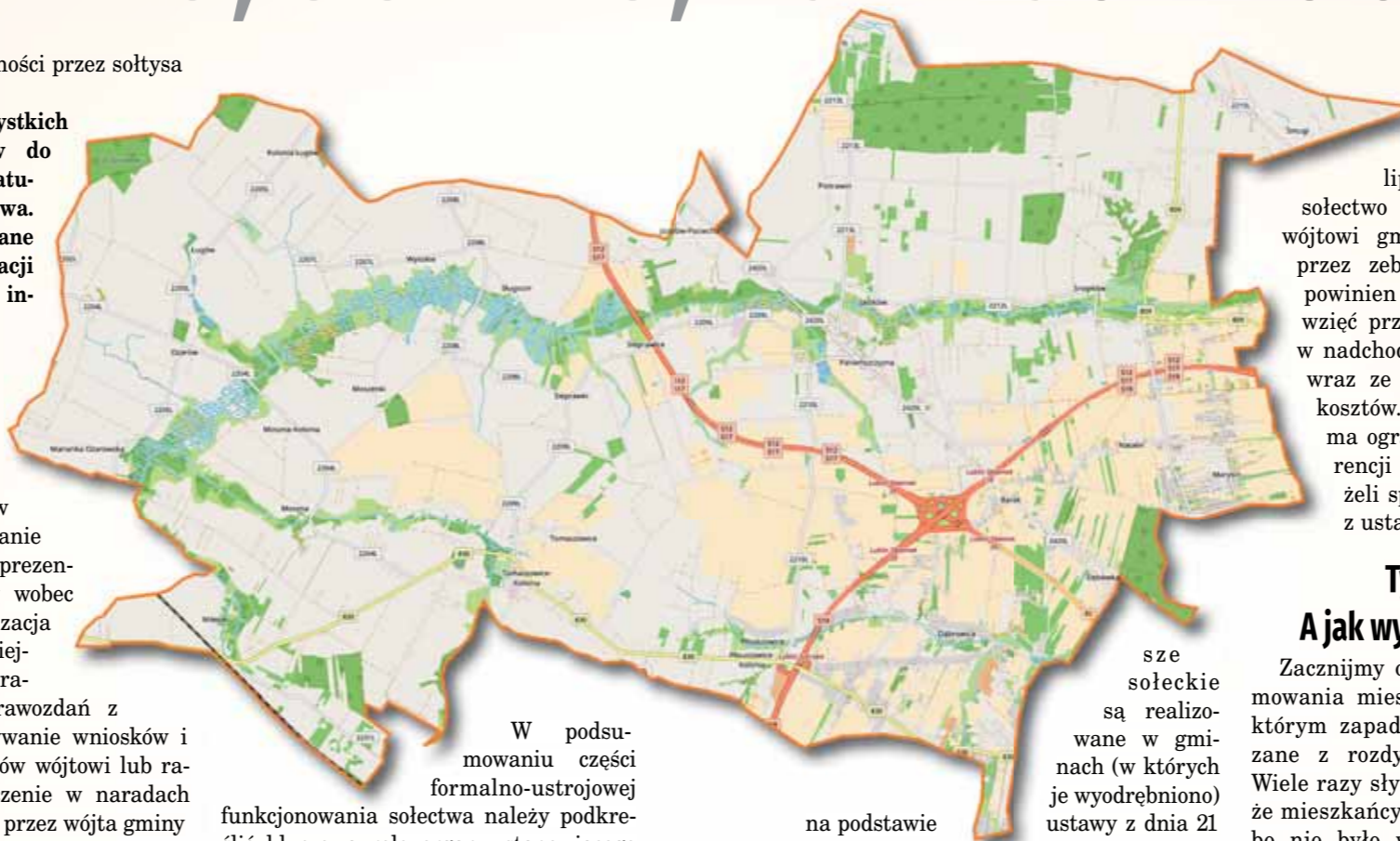
Rada sołecka

Jak wynika ze statutu, skład rady sołeckiej wynosi 3 do 7 członków, którzy wybierają ze swojego grona przewodniczącego. Działalność rady ma charakter opiniodawczy i doradczy względem sołtysa, wspomaga go w jego działalności. Posiedzenia rady sołeckiej zwołuje sołtys i jak wynika ze statutu, powinny się one odbywać przynajmniej raz na kwartał

Gospodarka finansowa sołectwa

Sołectwo nie ma prawa tworzenia własnego budżetu. Zakres uprawnień do prowadzenia gospodarki finansowej ustala się w ramach budżetu gminy. W budżecie gminy można wyodrębnić środki finansowe do dyspozycji sołectwa, zwane funduszem sołeckim.

Do kompetencji zebrania wiejskiego należy ustalanie zadań do realizacji w ramach wyodrębnionych środków. W ramach kompetencji nadzorczych zebranie wiejskie przyjmuje bądź odrzuca roczne sprawozdanie sołtysa z realizacji uchwalonych zadań.

W podsumowaniu części formalno-ustrojowej funkcjonowania sołectwa należy podkreślić kluczową rolę organu stanowiącego sołectwa, czyli zebrania wiejskiego. To ten organ ma kompetencje do decydowania o żywotnych sprawach sołectwa, do uchwalania rodzaju i zakresu przedsięwzięć ważnych dla mieszkańców, dysponowania środkami funduszu sołeckiego i kontroli ich wydatkowania. Niestety niska frekwencja na zebraniach w niektórych sołectwach pozbawia mieszkańców wpływu na funkcjonowanie własnego sołectwa. Prowadzi to do sytuacji, w której wąskie grono osób decyduje za nas, a niekiedy sołtys kreuje się na wszytkowiedzącego decydenta. Są również doskonale działające od lat sołectwa w naszej gminie, gdzie w sposób partycypacyjny odbywa się dyskusja i podejmowanie decyzji dotyczących mieszkańców.

Jak mieszkańcy wykorzystują fundusze sołeckie?

Do napisania tej części artykułu skłoniły mnie wieloletnie obserwacje poszczególnych sołectw i realizowanych w ramach funduszu przedsięwzięć oraz analiza zaplanowanych na rok 2025 zadań. Na początek kilka informacji dla przypomnienia czytelnikom istoty funduszu. Fundu-

wy, wójt przekazuje każdemu sołtysowi i wojewodzie w terminie do 31 lipca, zaś do 30 września sołectwo ma termin aby złożyć wójtowi gminy wniosek uchwalony przez zebranie wiejskie. Wniosek powinien zawierać listę przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w nadchodzącym roku budżetowym wraz ze wstępnym oszacowaniem kosztów. Należy pamiętać, że wójt ma ograniczone możliwości ingerencji w zawartość wniosku, jeżeli spełnia on cele wynikające z ustawy.

Tyle teoria. A jak wygląda praktyka?

szere sołectwa są realizowane w gminach (w których je wyodrębniono) ustawy z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim. Według informacji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji aktualnie, w skali kraju fundusz został wyodrębniony w ok. 70 proc. gmin.

Ustawa jasno precyzuje, że środki funduszu mogą być wydatkowane na realizację przedsięwzięć, które są zadaniami własnymi gminy, służą poprawie warunków życia mieszkańców i są zgodne ze strategią rozwoju gminy. Z ustawy wynika również, że fundusz jest budżetem partycypacyjnym, co oznacza, że mieszkańcy sołectwa mają prawo do decyzji, na co przeznaczają środki funduszu, uwzględniając przewidziane ustawą przeznaczenie.

Naliczenie funduszu opiera się na wzorze uwzględniającym liczbę mieszkańców sołectwa oraz wykonanie dochodów bieżących gminy za rok poprzedzający rok budżetowy o dwa lata. Gmina otrzymuje z budżetu państwa częściowy zwrot w postaci dotacji, po zbadaniu prawidłowości wydatkowania środków. W ostatnich latach wysokość zwrotu systematycznie się zmniejszała, w przypadku naszej gminy dotacja nie przekraczała 20 proc.

Informację o wysokości naliczonego funduszu, na nadchodzący rok budżeto-

Zacznijmy od prawidłowości poinformowania mieszkańców o zebraniu, na którym zapadają ważne decyzje związane z rozdysponowaniem funduszu. Wiele razy słyszałam informacje o tym, że mieszkańcy nie wiedzieli o zebraniu, bo nie było w przestrzeni publicznej rozwieszonych ogłoszeń, a nie każdy na co dzień korzysta z elektronicznych komunikatorów. Czasem jest to rzeczywista przyczyna nie uczestniczenia w zebraniu, ale niestety wielokrotnie raczej lenistwo i brak zainteresowania sprawami sołectwa. Z drugiej strony w niektórych sołectwach wyznawana była zasada – im mniejsza frekwencja na zebraniu, tym więcej spokoju i łatwiej w zaprzyjaźnionym gronie rozdysponować fundusz. Sołtys przychodzi wtedy na zebranie z gotową listą przedsięwzięć i poddaje ją pod głosowanie. Trudno wtedy mówić, że spełniliśmy warunki prawidłowego podziału, a nie tylko daliśmy możliwość promowania się sołtysa na lidera lokalnego za pieniądze podatników.

Taki stan rzeczy niejednokrotnie wpływa na to, jakie zadania będą realizowane w sołectwie w ramach funduszu. Analiza pomysłów, zaplanowanych do realizacji w 2025 roku, w niektórych przypadkach potwierdza powyższe. W skali gminy wysokość środków funduszu przewidzianych do wykorzystania to ponad 800 tys. zł. Dla budżetu gminy to kwota niebagatelna. Jeśli dla przykładu, zostałaby przeznaczona

na wkład własny do projektu z zewnętrznym dofinansowaniem, pozwoliłaby gminie zdobyć dużo wyższe środki na jego realizację.

Wiem, co niektórzy powiedzą, że podzielone na sołectwa kwoty w sumie nie są wielkie i czasem nie wiadomo na co je przeznaczyć. To nie jest prawda. Kto powiedział, że nie można się dogadywać z sąsiednimi sołectwami, kto powiedział, że nie można tych środków przeznaczyć na poprawę estetyki, bezpieczeństwa czy kompetencji mieszkańców np. w zakresie wiedzy o gospodarce odpadami, ekologii, czy bezpieczeństwie transakcji finansowych. Doprawdy jest wiele możliwości pożytecznego wykorzystania funduszu, Tymczasem dość duże kwoty przeznaczane są na jednorazowe imprezy integracyjne. Na rok przyszły w skali gminy to ok. 120 tys. zł, czyli ok. 15 proc. funduszu. Dla zobrazowania podam, że planowany roczny dochód z podatku rolnego to w skali gminy kwota ok. 1 700 tys. zł. Z ilu hektarów trzeba pobrać od podatników podatek, aby móc wydać 120 tys. zł na jednorazowe imprezy?

Czy fundowanie darmowych gadżetów lub zabawy na „dmuchańcach”, czy inne darmowe atrakcje za publiczne pieniądze integrują większość mieszkańców i ułatwiają im codzienne życie? Przypomina się sytuacja sprzed kilku lat, kiedy na zakończenie dożynek gminnych robiony był pokaz sztucznych ogni. Kogo integrował, czyje potrzeby zaspokajał? Wydawane były spore pieniądze dla krótkiego aplauzu i gwizdów rozbawionej publiczności. Czy stać nas na to?

Wtajemniczeni wiedzą, że impreza dobrze zaplanowana przy udziale sponsorów i sprzedaży produktów bilansuje się bez udziału środków budżetowych. Wymaga to operatywności i dobrej organizacji. Przecież gmina nieodpłatnie udostępnia infrastrukturę – place, boiska, lokale, prąd, wodę, transport itp. To nie jest mały wkład, zważywszy całoroczne koszty utrzymania tej infrastruktury.

Liczne pytania zawarte w tym tekście poddaję pod rozagę sołtysom, radom sołeckim i oczywiście mieszkańcom. Bez waszego uczestnictwa i dbania o dobro wspólne nic się nie zmieni.

TERESA KOT

ROZMOWA Z HANNĄ HOŁAJ, PREZES ROLNICZEGO ZAKŁADU DOŚWIADCZALNEGO JASTKÓW SP Z O.O.

Rewolucja w chmielnikach

Znajdujący się na terenie naszej gminy, jeden z największych w skali kraju, producent chmielu – Rolniczy Zakład Doświadczalny Jastków Spółka z o.o. prowadzi intensywne prace modernizacyjne. Prace te pozornie wyglądają jak likwidacja istniejących chmielników i zaciekały wielu mieszkańców. Co takiego dzieje się na plantacjach?

Okres po zakończeniu zbioru chmielu jest dla plantatorów czasem o mniejszym natężeniu prac, wykonywane są jedynie jesienne prace agrotechniczne. W naszej Spółce w tym roku jest inaczej. Bezpośrednio po zbiorze chmielu rozpoczęły się prace związane z wymianą konstrukcji nośnych na części plantacji. Pracownicy Spółki rozpoczęli prace na plantacjach od demontażu siatki nośnej. Kolejną czynnością było usunięcie starych drewnianych słupów. Po zakończeniu tych prac teren wyglądał tak, jakby plantacje istniejące tam od 1952 roku zostały zlikwidowane. Był to jednak etap prac związanych z wymianą konstrukcji nośnych. Podziemne karpie chmielu zostały na plantacji i nadal będzie tam uprawiany chmiel.

Prowadzone prace wynikają z udziału w programie wymiany słupów nośnych impregnowanych kreozotem na plantacjach chmielu, na nowe konstrukcje wolne od kreozotu. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 sierpnia 2022 r. oraz Rozporządzeniem zmieniającym z dnia 11 stycznia 2023 r. w sprawie szczegółowego przeznaczenia, warunków i trybu udzielania wsparcia na wymianę słupów nośnych impregnowanych kreozotem na plantacjach chmielu został uruchomiony program wspierają-

cy wymianę konstrukcji na istniejących plantacjach.

Chmiel jest wieloletnią rośliną pnącą, która do bujnego wzrostu wymaga podpory. W XIX wieku przy uprawie chmielu zaczęto stosować trwałe konstrukcje nośne. Tradycyjnym materiałem z którego wykonywano słupy podtrzymujące konstrukcję było drewno sosnowe. W celu zapewnienia jego długotrwałej eksploatacji słupy konserwowano, a najczęściej stosowanym konserwantem drewna był olej kreozotowy, którym słupy nasączano pod ciśnieniem.

Wymienione przeze mnie Rozporządzenie określało zasady wsparcia finansowego przeznaczonego dla plantatorów chmielu, którzy zdecydują się wymienić konstrukcje nośne chmielników wykorzystujące słupy drewniane impregnowane kreozotem na konstrukcje wolne od kreozotu.

W celu wskazania dostępnych, przyjaznych dla środowiska rodzajów konstrukcji nośnych chmielu i oszacowania możliwości wymiany słupów Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa Państwowy Instytut Badawczy w Puławach opublikował ekspertyzę w której szczegółowo opisano możliwe rozwiązania.

Program wymiany rozpoczął się w 2023 roku, skorzystało z niego wielu plantatorów.

Z uwagi na formę prawną oraz procedury obowiązujące nas w zakresie realizacji inwestycji, Spółka prowadzi wymianę konstrukcji dopiero teraz, niemal na zakończenie programu.

Do kwietnia 2025 roku całość plantacji objętych przedsięwzięciem zosta-

nie wymieniona. Niestety maksymalna powierzchnia przewidziana przez Ministerstwo do realizacji jest areał 5 hektarów plantacji, co stanowi jedynie 25 proc. powierzchni chmielników uprawianych w Spółce na konstrukcjach drewnianych.

Kreozot, co to takiego i na czym polega jego szkodliwość?

Olej kreozotowy używany do konserwacji drewna jest mieszaniną produktów destylacji smoły węgla kamiennego, a około 90 proc. jego składu stanowią wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA). Jest on wyjątkowo skuteczny i trwały, jednak wykazuje działanie szkodliwe dla ludzi i środowiska. Został zakwalifikowany jako substancja rakotwórcza kategorii 1B, dlatego wprowadzono zakaz powszechnego stosowania tej substancji do impregnacji drewna. Wyjątek stanowią zastosowania zawodowe i przemysłowe oraz zastosowania w rolnictwie. Z uwagi na szkodliwość kreozotu podjęto jednak działania mające na celu ograniczenie uwalniania tej substancji do środowiska oraz narażenia ludzi na bezpośredni kontakt.

Jak wysokie będą koszty wykonywanej przebudowy i skąd pochodzą środki finansowe na te działania?

Zakładanie plantacji chmielu jest bardzo kosztowne. Prowadzone obecnie wymiany również wymagają wysokich nakładów, bowiem obejmują demontaż starych konstrukcji oraz zakup i montaż nowych. Dotacja przewidziana na te działania jest na poziomie 120 tys. zł do jednego hektara plantacji. Dla młodych rolników dotacja jest nieco wyższa. Nabór

wniosków i realizację wsparcia prowadzi Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, a działanie finansowane jest z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności.

Co się stanie ze skażonymi słupami, usuniętymi z chmielników?

Słupy konserwowane kreozotem są po demontażu magazynowane przez plantatorów do czasu ich przekazania do profesjonalnej utylizacji. Dla plantatorów uczestniczących w dotowanym programie wymiany słupów przewidziano środki pokrywające w 100 % koszty odbioru i utylizacji słupów przez specjalistyczne firmy. Urzędy Gmin na terenie których położone są wymieniane plantacje przyjmują stosowne wnioski, a Fundusz Ochrony Środowiska koordynuje realizację utylizacji słupów. Moi znajomi – plantatorzy z sąsiednich gmin, którzy zakończyli wymianę konstrukcji są już w trakcie przekazywania słupów do utylizacji.

Pani Prezes doskonale pamiętam zorganizowane, przy udziale Gminy Jastków, seminarium połączone z oględzinami pilotażowej konstrukcji chmielnika na słupach kompozytowych oraz konferencję na temat dyrektywy UE zakazującą stosowania szkodliwego kreozotu oraz konieczności jego usunięcia ze środowiska i bezpiecznej utylizacji. Nie wszyscy plantatorzy uczestniczący w tej konferencji akceptowali wynikające z niej przesłanie o konieczności podjęcia działań naprawczych, również w dobrze pojętym ich własnym interesie.

Kilka lat temu firma Energy Composites sp. z o.o. w Wodzisławiu Śląskim, produkująca wyroby kompozytowe zwróciła się z propozycją realizacji innowacyjnego projektu w zakresie zastosowania słupów kompozytowych na plantacjach chmielu. Projekt ten realizowany był wraz z IUNG PIB w Puławach oraz naszą Spółką w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój. Wdrożone zostało rozwiązanie, jakiego nie stosowano dotychczas w rolnictwie. Wraz z propagowaniem tego rozwiązania zwracano również uwagę na wprowadzanie do realizacji przepisy Unii

Mgr inż. Hanna Hołaj

jest z wykształcenia rolnikiem, absolwentką Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie oraz studiów podyplomowych w kierunkach zarządzania i integrowanej produkcji rolniczej. Zainteresowanie chmielom zawdzięcza Rodzicom-chmielarzom. Od 2001 roku jest prezesem Rolniczego Zakładu Doświadczalnego „JASTKÓW” Spółka z o.o. gdzie oprócz pracy zawodowej urzęduje swoje zamiętowania i pasję chmielarską. Współautor publikacji z zakresu produkcji chmielu. Realizując swoje pasje otrzymała wyróżnienie w konkursie „Rolnik z Lubelskiego 2020”, odznakę „Zasłużony dla rolnictwa” oraz nagrody i odznaczenia Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Mieszka w mieście, jednak swoje życie i działania związała z wsią i od 23 lat spełnia się w Jastkowie.

Europejskiej w zakresie ochrony środowiska. My uczestniczyliśmy w projekcie proponując zastosowanie lekkich słupów kompozytowych, jednak sposobów na wyeliminowanie kreozotu z plantacji chmielu jest kilka. Można dokonać wymiany słupów na betonowe, drewniane konserwowane substancjami bezpiecznymi, drewniane wykonane z robinii akacjowej

lub dębu (niekonserwowane), metalowe – każdy z plantatorów ma możliwość dokonania wyboru. Podczas realizacji projektu zorganizowano kilka konferencji i spotkań w których uczestniczyło wielu plantatorów, wówczas tak jak Pani wspomniała niektórzy dość sceptycznie odnosili się do omawianych zagadnień.

Czy według Pani wiedzy coś w tym zakresie się zmieniło i jakie czynniki miały na to wpływ? Czy może widmo braku możliwości zbytu surowca z plantacji ze starymi. Skażonymi kreozotem słupami zmobilizowało chmielarzy do działania?

Rozporządzenia Wspólnoty Europejskiej dotyczące szkodliwości kreozotu wydawano już w 2006 roku, postęp w zastrzaniu przepisów związanych z ochroną środowiska wskazywał, że w niedługim czasie stosowanie wyrobów zawierających kreozot będzie zabronione. Branże stosujące drewno konserwowane kreozotem przystępowały do jego eliminacji. Takim przykładem może być kolejnictwo. Tory kolejowe przez wiele lat kładzione były na podkładach drewnianych konserwowanych kreozotem. W ciągu ostatnich lat całość torowisk została zmodernizowana i w procesie tym wymieniono podkłady na betonowe. Plantatorzy chmielu również podjęli działania w zakresie wymiany słupów, jednak uważam, że głównym czynnikiem mobilizującym do podjęcia tych prac było uruchomienie dotacji, które pokrywały dużą część wydatków. Budowa konstrukcji na plantacji chmielu zawsze była dużym wydatkiem, realizowanym raz na wiele lat. Obecnie jednak opłacalność produkcji chmielu jest bardzo niska, kontrakty na zbyt surowca niepewne, a przyszłość chmielarstwa trudna do prognozowania. Z tych powodów żaden z plantatorów nie podjąłby się samodzielnego zrealizowania tak kosztownego przedsięwzięcia. Mam jednak nadzieję, że producenci chmielu przetrwają ciężkie dla chmielarstwa lata i nasz surowiec pochodzący z czystych plantacji będzie poszukiwany na rynku surowców browarniczych i farmaceutycznych.

TERESA KOT

Rolniczy Zakład Doświadczalny Jastków

RZD Jastków to jeden z największych producentów chmielu w kraju. Historycznie rzecz ujmując pierwszy chmielnik o powierzchni 2 ha został założony w Jastkowie w ramach Państwowego Gospodarstwa Rolnego w 1952 roku. Sukcesywnie powierzchnia uprawy chmielu zwiększała się. Chmielniki zakładano również w obiektach podległych, jak Garbów i Węgliń. W roku 1972 gospodarstwo od PGR przejął Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach i utworzył Zakład Doświadczalny

Hodowli i Uprawy Chmielu z siedzibą w pałacu będącym przed wojną własnością rodziny Budnych. Utworzony Zakład stał się na wiele lat wiodącym producentem chmielu a także pełnił ważną rolę ośrodka wdrażającego postęp w hodowli i uprawie chmielu. Był również miejscem szkoleń plantatorów i ich spotkań z pracownikami nauki, którzy przekazywali wiedzę na temat nowych odmian oraz agrotechniki i mechanizacji uprawy.

W roku 2001 Zakład przekształcony został w spółkę pn; Rolniczy Zakład Doświadczalny „Jastków” Spółka z o.o. i w tej formie organizacyjnej działa do dziś. Władze spółki, z panią prezes Hanną Hołaj podejmują wiele wyzwań związanych z produkcją chmielu. Realizowane SA projekty związane z uprawą, ochroną i zbiorem chmielu oraz unowocześnieniem i dostosowaniem konstrukcji chmielników do wymogów prawa.

Z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia pragniemy złożyć Państwu najserdeczniejsze życzenia. Niech nadchodzące Święta będą dla Państwa niezapomnianym czasem pełnym ciepła, spokoju i radości, spędzonym bez pośpiechu, trosk i zmartwień. Życzymy dużo zdrowia i wszelkiej pomyślności w życiu zawodowym i prywatnym oraz wielu sukcesów w nadchodzącym Nowym Roku.

Przewodniczący Rady Gminy Jastków
Marek Okoń

Wójt Gminy Jastków
Paweł Jędrejek

KONCERTY BOŻONARODZENIOWE

Pod patronatem solectw Tomaszowice, Tomaszowice Kolonia i lokalnego KGW, powstał chór o nazwie „Voice Stars”, składający się z uczniów szkoły w Tomaszowicach w wieku 6 - 14 lat. Przygotowaniem wokalnemu chóru zajęł się profesor Krzysztof Kramek. „Voice Stars” z muzykami zaprezentuje się na dwóch koncertach. Pierwszy - 22 grudnia, o godz. 14,30, w małej sali CSK w Lublinie zakończy zbiórka funduszy potrzebnych dla Oliwki Kraczek i będzie podziękowaniem dla ludzi dobrej woli, którzy przyczynili się do ratowania życia dziecka. Drugi koncert, w kościele parafialnym w Tomaszowicach, odbędzie się 29 grudnia 2024 r., o godz. 14,00, a jego celem będzie pomoc dla innego dziecka, Ignasia Purca, który po przebytych chorobach wymaga stałej rehabilitacji.

Patronat nad koncertem objęła Gmina Jastków i Gminny Ośrodek Kultury i Sportu.

